

การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
ของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชนิดา เพชรทองคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพฤษ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วัณญา วิศาลาภรณ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วัณญา วิศาลาภรณ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตนะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลภรณ์ กรรมการที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์อย่างดียิ่งขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ดังรายนามในภาคผนวกที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณบดี และ เลขาธิการ คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ และขอขอบใจนักศึกษาทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ และคุณสมกิจ กิจพูนวงศ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเขียนโปรแกรม และอาจารย์ธารินี คงคาอเนศ และนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม คุณปัญจรัตน์ คามวัลย์ คุณพงษ์ศิริ เมืองชื่น คุณทรงเกียรติ ชาติติ คุณสมภพ ตันติมาพาณิชย์ คุณไพโรจน์ ชูสังข์ คุณวิษณุ ไชยสุวรรณ และเพื่อนๆ วัดผล ตลอดจนทุกท่านที่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ แต่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณสมชาย เพชรทองคำ และขอขอบคุณ ญาติๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดมา และผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของ คุณยาย บิดามารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอน ให้ความเมตตา ตลอดจนอย่างหาที่เปรียบมิได้

ชนิดา เพชรทองคำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของแรงจูงใจ.....	7
ความสำคัญของแรงจูงใจ.....	8
ประเภทของแรงจูงใจ.....	9
ทฤษฎีแรงจูงใจ.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ในระดับบัณฑิตศึกษา.....	22
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	32
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
ประชากร.....	34
กลุ่มตัวอย่าง.....	34
วิธีการดำเนินการ วิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อ.....	35
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
การเสนอผลการวิเคราะห์.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	91
กลุ่มตัวอย่าง.....	91
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	91
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
อภิปรายผล.....	103
ข้อเสนอแนะ.....	109
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	137

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย.....	35
2	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปร.....	47
4	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากการหมุนแกนแบบอโรทอนอล (N = 1,500 คน).....	51
5	องค์ประกอบ 1 แรงจูงใจด้านอาชีพ.....	57
6	องค์ประกอบ 2 แรงจูงใจด้านสังคม.....	58
7	องค์ประกอบ 3 แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	59
8	องค์ประกอบ 4 แรงจูงใจด้านสถาบัน.....	60
9	องค์ประกอบ 5 แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม.....	61
10	องค์ประกอบ 6 แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์.....	62
11	องค์ประกอบ 7 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง.....	63
12	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากการหมุนแกนแบบอโรทอนอลของนักศึกษาชาย.....	64
13	องค์ประกอบ 1 แรงจูงใจด้านสังคม.....	70
14	องค์ประกอบ 2 แรงจูงใจด้านอาชีพ.....	71
15	องค์ประกอบ 3 แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	72
16	องค์ประกอบ 4 แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม.....	73
17	องค์ประกอบ 5 แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์.....	74
18	องค์ประกอบ 6 แรงจูงใจด้านสถาบัน.....	75
19	องค์ประกอบ 7 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง.....	76
20	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากการหมุนแกนแบบอโรทอนอลของนักศึกษาหญิง.....	77
21	องค์ประกอบ 1 แรงจูงใจด้านอาชีพ.....	83
22	องค์ประกอบ 2 แรงจูงใจด้านสังคม.....	84
23	องค์ประกอบ 3 แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม.....	85
24	องค์ประกอบ 4 แรงจูงใจด้านสถาบัน.....	86
25	องค์ประกอบ 5 แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	87
26	องค์ประกอบ 6 แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์.....	88
27	องค์ประกอบ 7 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง.....	89

ตาราง

หน้า

28	ตัวแปรที่ปรากฏอยู่ในแต่ละองค์ประกอบของแรงจูงใจ.....	90
----	---	----

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ ERG ของแอลเฟรด แอดเลอร์.....	15
2	แผนภูมิลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์.....	16
3	เปรียบเทียบความต้องการของมาสโลว์และแอลเฟรด แอดเลอร์.....	18
4	ทฤษฎีการจูงใจของ เฮิร์ชเบิร์ก ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีการจูงใจ ของมาสโลว์.....	20
5	ลำดับขั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้

การศึกษา คือ การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์อย่างต่อเนื่องทุกด้าน เนื่องจากคุณภาพของคนเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศและการศึกษา ควรจะเป็นการปลูกฝัง สร้างเสริมความสามารถในการวิเคราะห์ การเลือกตัดสินใจและการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (ลีลาภรณ์ นาครทรรพ. 2531 : 47) ตามวิสัยทัศน์ การพัฒนาการศึกษาในอนาคต ที่รัฐบาลได้กำหนดความสำคัญของการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – 2544) ข้อ 3.1.1 พัฒนาคนไทยให้มีคุณลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี” ข้อ 3.3.1 ให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ รู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ในรูปแบบวิธีการหลากหลายต่อไปได้ และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร และสังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2539 : 24 - 25)

แผนงานหลักเพื่อพัฒนาระบบอุดมศึกษา ให้แนวคิดไว้ว่า “การอุดมศึกษานอกจากจะมีบทบาทในการผลิต และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงาน และภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพแล้ว ยังต้องพัฒนาวิชาการตลอดจนองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น เป็นการสร้างผู้นำและปัญญาชน การอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญมาก” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2539 : 89)

เดซี. (ขนิษฐา วิเศษสาร และ มุกดา ศรียงค์. 2537: 223 – 224 ; อ้างอิงมาจาก Deci. 1972 : 96) กล่าวว่า นักวิจัยทั้งหลายเชื่อว่าแรงจูงใจเป็นการสะสม บุคคลจะพยายามทำงานเพราะงานนั้นน่าทำและเพลิดเพลิน ขณะเดียวกันก็ได้รางวัลจากภายนอกเป็นค่าตอบแทนด้วย แต่เดซีไม่เห็นด้วยกับความคิดนี้ เดซีกลับมีความเห็นว่าถ้าการทำงานนั้นผูกพันอยู่กับรางวัลจากภายนอกโดยตรง แรงจูงใจจากภายในก็จะลดลงเพราะแรงจูงใจภายในคือ บุคคลต้องการจะ

รู้สึกว่าคุณมีความสามารถและตัดสินใจด้วยตนเองได้ ถ้าคนงานมีความต้องการดังกล่าว ผู้บริหารอาจนำเอาแรงจูงใจภายในมาใช้ ทำให้งานมีการปรับปรุงและมีการขยายงานซึ่งอาจทำได้ 2 ประการ คือ โดยการเพิ่มความอิสระ และความยืดหยุ่นในการทำงาน และออกแบบงานให้มีลักษณะหลาย ๆ อย่าง อย่าให้มีลักษณะเป็นงานประจำวัน งานจะต้องมีลักษณะสร้างสรรค์และต้องใช้ความคิด

แมคเคลแลนด์.(McClelland. 1953 : 110-111) กล่าวว่า แรงจูงใจที่สำคัญยิ่งและควรปลูกฝังให้เกิดแก่พลเมือง คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลจากการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะทำให้ประเทศประสบความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วและได้เสนอแนะไว้ 3 ประการสำหรับนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ ต้องพยายามให้บุคคลลดความยึดมั่นในชนบทธรรมเนียมประเพณี หันมาเอาใจใส่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น พยายามทำให้บุคคลต้องการความสำเร็จสูงขึ้น และต้องพยายามใช้บุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด แมคเคลแลนด์ ให้ความสนใจเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่กำหนดไว้ ตั้งใจไว้ก่อนที่จะได้รับความสำเร็จ โดยยึดมาตรฐานสากลอันดีเลิศเป็นเกณฑ์

เฮอร์แมนส์. (Hermans. 1970 : 354 – 355) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังต่อไปนี้คือ มีความทะเยอทะยาน มีความเพียรพยายามไปสู่สถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น มีความคาดหวังในระดับสูง มีความอดทนในการทำงานที่ยาก ๆ ได้เป็นเวลานาน ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาที่ล่วงเลยไปทุกขณะ คำนึงถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ต้องการงานเพื่อเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นมีความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานที่รับผิดชอบอยู่จนกว่าจะแล้วเสร็จ

สมพร พรหมจรรย์. (2540 : 5) คุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจในการเรียนสูง สรุปว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจในการเรียนสูงควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ มีความทะเยอทะยานทางการเรียน มีการพึ่งตนเองทางการเรียน กระตือรือร้นทางการเรียน มีความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน และมีการวางแผนงานทางการเรียน แรงจูงใจในการเรียนจะเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งจะช่วยให้บุคคลนั้นก้าวหน้า

โดยเหตุที่แรงจูงใจเป็นคุณลักษณะด้านจิตพิสัย จึงเป็นการยากที่จะจำแนกว่าเหตุใดเป็นเหตุจูงใจที่แท้จริง หรือเป็นเหตุแอบแฝงอยู่ H.A Jones.(ปฐม นิคมานนท์. 2528 : 323; อ้างอิงมาจาก Jones. 1969) อธิบายว่า “เหตุจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกับเหตุจูงใจให้เรียนรู้ อาจไม่เหมือนกัน สิ่งที่คุณต้องการอย่างแท้จริงอาจไม่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมที่เขาเลือกก็ได้ หากแต่

เป็นบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวกับตัวเอง." (ปฐม นิคมานนท์. 2528 : 321) ซึ่งสอดคล้องกับ ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. (2535 : 13) ที่ว่าผู้ใหญ่แต่ละคนไม่ได้เข้าเรียนด้วยเหตุจูงใจเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งเสมอไป บางคนมาด้วยเหตุผลหลายอย่างประกอบกัน บางคนอาจมีเหตุผลซ่อนเร้นที่เจ้าตัวไม่ยอมบอกความจริงหรือบางคนอาจไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริงของตนก็ได้

ทองหล่อ นาคหอม. (2535 : 2) กล่าวว่า การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น แต่ละคนอาจมีเหตุผลมีแรงจูงใจแตกต่างกันไป เช่น นำไปพัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า นำไปประกอบการแสวงหาความก้าวหน้า และความมั่นคงในชีวิตการงาน มีความมุ่งหวังเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ความมีชื่อเสียงเกียรติยศ ต้องการเพิ่มวุฒิการศึกษา ต้องการมีความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีเหตุผลอื่น ๆ อีกมากที่อาจแอบแฝงซ่อนเร้นอยู่ในของแต่ละคน ล้วนแต่เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง แรงจูงใจและเหตุผลของแต่ละคนที่ตั้งใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้นอาจแตกต่างกันออกไป แรงจูงใจอะไรที่มีเหตุผลต่อการตัดสินใจศึกษาของนักศึกษา ทั้ง ๆ ที่การศึกษาต่อนั้นต้องเสียเวลา และค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่ามีแรงจูงใจอะไรบ้างที่ให้นักศึกษา เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อจะนำไปใช้ประชาสัมพันธ์ ชักจูง เชิญชวน ให้นักศึกษาเข้าเรียนมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุง แก้ไข การจัดการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบองค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สามารถนำไปใช้วัดแรงจูงใจของนักศึกษาอันจะเป็นประโยชน์สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ชักจูงให้นักศึกษาเข้ารับการศึกษ และเป็นแนวทางในการ

ปรับปรุง แก้ไข การจัดการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้ทราบเหตุผลในการศึกษาของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีนักศึกษามากกว่า 100 คน จำนวน 9 มหาวิทยาลัย มีนักศึกษาทั้งหมด 4,365 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ได้นักศึกษา 1,500 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มีทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้

- 3.1 ด้านการพัฒนาตนเอง
- 3.2 ด้านสังคม
- 3.3 ด้านอาชีพ
- 3.4 ด้านสถาบัน
- 3.5 ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หมายถึง มหาวิทยาลัยเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 ตามความในมาตรา 9 และมาตรา 25 (2) เปิดสอนระดับปริญญาโทที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนมากกว่า 100 คน จำนวน 9 มหาวิทยาลัย

2. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่สอบผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยเอกชนที่เรียนตอนเย็นในวันจันทร์ - ศุกร์ และเรียนเต็มวันในวันเสาร์ - อาทิตย์

3. การวิเคราะห์ห้องศัประกอบ หมายถึง วิธีการทางสถิติที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอกลุ่มของตัวแปรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เป็นกลุ่มของคุณลักษณะที่ต้องการศึกษาให้ชัดเจน

4. แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงกระตุ้นหรือแรงผลักดันให้นักศึกษาต้องการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

5. แรงจูงใจในการศึกษาต่อ หมายถึง แรงกระตุ้นที่ชักนำให้ผู้จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดแรงจูงใจเป็น 5 ด้านได้แก่

5.1 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เช่น ต้องการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อยกระดับฐานะของตน ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ทัดเทียมเพื่อน

5.2 แรงจูงใจด้านสังคม หมายถึง ปัจจัยด้านสังคมที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เช่น ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ชอบเข้าสังคม ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ได้หลากหลาย ไม่อยากล้าหลัง ทำให้เป็นผู้ทันสมัย ต้องการความเสมอภาคทางสังคม

5.3 แรงจูงใจด้านอาชีพ หมายถึง ปัจจัยด้านอาชีพที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้เพื่อตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เช่น ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ เพื่อจะได้หางานทำง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

5.4 แรงจูงใจด้านสถาบัน หมายถึง ปัจจัยด้านสถาบันที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้เพื่อตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เช่น ผลงาน หน้าที่ และชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ความสะดวกในการเดินทางมาเรียน ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความถนัดของตนเอง สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง

5.5 แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ปัจจัยด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง ผู้บังคับบัญชา ญาติพี่น้อง อาจารย์ เพื่อน ที่มีอิทธิพลจูงใจหรือชักนำให้นักศึกษาตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เช่น ตัดสินใจเลือกด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากใครเลย หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนที่ประกอบอาชีพในสาขาที่เลือกเรียน ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการการศึกษา

6. ความเที่ยงตรงเชิงพินิจ หมายถึง ประสิทธิภาพของข้อความแต่ละข้อ สามารถวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทได้ตรงในแต่ละด้าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณา

ข้อความว่าสามารถวัดได้ตรงตามนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้าผู้เชี่ยวชาญ 3 ใน 5 คนเห็นว่ข้อความนั้นสามารถวัดได้ตรงตามนิยามก็ถือว่าใช้ได้

7. อำนาจจำแนกของแบบสอบถาม หมายถึง คุณสมบัติของแบบสอบถามที่สามารถจำแนกหรือแยกผู้ตอบออกเป็นกลุ่มที่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทสูง และกลุ่มที่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทต่ำ โดยใช้ t -test

8. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หมายถึง คุณสมบัติของแบบสอบถามที่สามารถวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

9. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีวุฒิปริญญาโททางจิตวิทยา และผู้ที่มีวุฒิปริญญาโททางการวัดผลการศึกษา ที่มีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการวิเคราะห์ห้วงศักระบอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงขอเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แรงจูงใจ

- ความหมายของแรงจูงใจ
- ความสำคัญของแรงจูงใจ
- ประเภทของแรงจูงใจ
- ทฤษฎีแรงจูงใจ
- แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของแรงจูงใจ

ถวิล เกื้อกุลวงศ์.(2528 : 53) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ความต้องการ ความจำเป็น แรงขับ หรือแรงกระตุ้นที่อยู่ภายในตัวบุคคล แรงจูงใจจะถูกนำมุงหน้าไปสู่เป้าหมายซึ่งอาจเป็นลักษณะของจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกก็ได้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529 : 112) ได้สรุปความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า หมายถึง สิ่งจูงใจที่ทำให้เกิดการใช้พลังงานที่มีอยู่ในตัวบุคคล กระทำกิจกรรมเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือแรงจูงใจเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตนเองต้องการ

นายแพทย์กิติ ตยัคคานนท์. (ชมภู ชูตินันทกุล. 2538; อ้างอิงมาจากนายแพทย์กิติ ตยัคคานนท์. 2533 : 120) ก็ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง พลังจิตที่อยู่ในตัวบุคคล ซึ่งทำหน้าที่เร้าให้บุคคลนั้น ๆ กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา พลังจิตนี้เกิดจากแรงกระตุ้นหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ภายในร่างกายหรือภายนอกร่างกาย

คิตต์. (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 102 ; อ้างอิงมาจาก Kidd. 1973 ; 101) กล่าวว่า แรงจูงใจ (Motivation) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Movere ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “to move” มีความหมายว่า “เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือ

ปฏิบัติการ” แรงจูงใจให้กันมากในวงการการศึกษาผู้ใหญ่ในทุก ๆ โครงการ เพราะว่าจะทำให้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้ผลดี

โลเวล. (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 ; อ้างอิงมาจาก Lovell. 1980 :109) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นกระบวนการที่ชักนำใ้มน้าว ให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อตอบสนองความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้

ปฐม นิคมานนท์. (2534 : 27) กล่าวว่า แรงจูงใจ เป็นสภาวะหรือสภาพของอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และมุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง

บราวน์. (Brown. 1980 : 112 - 113) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นความคิดซึ่งเป็นแรงขับอยู่ภายใน ซึ่งประกอบไปด้วยอารมณ์ ความปรารถนา ซึ่งเป็นเหตุให้คนแสดงออกมาซึ่งเป็นปริมาณมากหรือน้อยไม่เท่ากัน

ขนิษฐา วิเศษสาธ และมุกดา ศรียงค์.(2537: 200) กล่าวว่า การจูงใจ (Motivation) หมายถึง สภาวะที่บุคคลถูกกระตุ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ผู้ทำการชักจูงใจกำหนด

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลายท่านนั้น สามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะหรือแรงกระตุ้นที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจเพื่อตอบสนองความต้องการหรือแรงกระตุ้น เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ

ความสำคัญของแรงจูงใจ

ชัยนาถ นาคบุปผา. (2529 : 54 - 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขาตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ โดยไม่ย่อท้อ

พรรณราย ทรัพย์ะประภา.(2529 : 44) กล่าวว่า พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากสาเหตุประการใดประการหนึ่ง ที่กระตุ้นให้คนเราแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมา การปฏิบัติงานนั้นก็นับได้ว่าเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ บุคคลแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานแตกต่างกันออกไปอย่างไรบ้างนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องมาจากแรงจูงใจของบุคคลผู้นั้นด้วย โดยปกติแล้ว เรื่องของแรงจูงใจเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารทุกระดับ ผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน หรือผู้บริหารมีความจำเป็นที่จะต้องทำหน้าที่ชักจูงใจให้ผู้อยู่ใต้

บังคับบัญชา พนักงาน หรือคนงานของตนให้ทำงานอย่างกระตือรือร้นมากขึ้น ทุ่มทศความสามารถและความคิด จิตใจ ให้แก่สถานประกอบการของตนมากขึ้น การจูงใจนั้นเกิดจากสมมุติฐานที่ว่า โดยทั่วไปแล้วมนุษย์มิได้ทำงานเต็มความสามารถด้านต่าง ๆ ที่เขามีอยู่เสมอไป นักจิตวิทยาเชื่อว่า การที่มนุษย์จะทำงานได้เต็มความสามารถของเขาหรือไม่นั้นมักจะขึ้นอยู่กับว่าเขาเต็มใจจะทำแค่ไหน ถ้ามีสิ่งจูงใจที่ตรงกับความพอใจของเขาสิ่งจูงใจนั้นก็จะป็นแรงกระตุ้นให้เขาเอาใจใส่งานที่ทำมากขึ้น ดังนั้นการจูงใจที่ถูกต้องเหมาะสมก็จะเป็นเครื่องดึงดูดความรู้สึกและจิตใจของมนุษย์ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสถานประกอบการของเขามากขึ้น และเนื่องจากการจูงใจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ ดังนั้น การที่จะจูงใจมนุษย์ให้ตรงกับผลประโยชน์ของสถานประกอบการได้จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงเหตุและผลของพฤติกรรมตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทางใดทางหนึ่งของมนุษย์ด้วย เมื่อมนุษย์มีความไม่พอใจอะไรบางอย่าง เขาก็อาจแสดงพฤติกรรมบางอย่างออกมา เช่น ความเบื่อหน่าย เฉื่อยชา ผลผลิตลดลง เกิดการขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้า การขาดงาน นัดหยุดงาน หรือลาออก เป็นต้น แต่ถ้ามนุษย์มีความพอใจสถานประกอบการของตนแล้ว เขาก็อาจจะทุ่มเทกำลังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้แก่สถานประกอบการของเขาขึ้น ระดมกำลังผลิตอันจะเป็นผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น ในการทำงานและการสร้างสรรค์งาน ซึ่งนอกเหนือไปจากการปฏิบัติงานตามปกติได้ด้วย

สำหรับการจูงใจด้านการศึกษา นั้นเป็นการตัดสินใจที่สลับซับซ้อน เนื่องจากต้องลงทุนทั้งด้านค่าใช้จ่าย และด้านเวลา นอกจากนี้การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่ง จะรวมถึงการยอมรับเงื่อนไขข้อตกลงและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ด้วย บางอย่างมีความเข้มงวดมาก และบางอย่างก็มีผลกระทบไปยังกิจกรรมอย่างอื่น ๆ ของชีวิตด้วย ไม่ว่าชีวิตครอบครัวหรือการงาน รวมทั้งเวลาสำหรับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน การที่บุคคลจะเลือกเข้าร่วมกิจกรรมใดด้วยความเต็มใจนั้น เขาคาดหวังว่าเขาจะได้รับสิ่งที่พึงพอใจและคุ้มค่า การศึกษาเรื่องของแรงจูงใจจึงมีความสำคัญสำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ประเภทของแรงจูงใจ

นักจิตวิทยาได้แบ่งประเภทแรงจูงใจออกเป็น 2 แบบ คือ

- ก. แรงจูงใจ สามารถแบ่งตามลักษณะของการแสดงออกทางพฤติกรรม
- ข. แรงจูงใจ สามารถแบ่งตามที่มาของแรงจูงใจ

ก. แรงจูงใจ สามารถแบ่งตามลักษณะของการแสดงออกทางพฤติกรรม

อาร์ พันธ์มณี. (2534: 181) กล่าวว่า การจูงใจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลต้องการที่จะกระทำหรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเอง ไม่ต้องอาศัยการชักจูงจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น การเรียนเพื่อต้องการความรู้ ทำงานเพราะต้องการความสนุกและความชำนาญ ซึ่งความต้องการหรือความสนใจพิเศษ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของแต่ละบุคคล จะผลักดันให้บุคคลสร้างพฤติกรรมขึ้น ซึ่งได้แก่ ความอยากรู้ อยากเห็น ความสนใจ ความรัก ความศรัทธา เป็นต้น

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอก เช่น สิ่งของหรือเกียรติยศ เงินเดือน ปรียญาบัตร ความก้าวหน้า รางวัลคำชมเชย การแข่งขัน การติเตียน ทำให้บุคคลมองเห็นเป้าหมายจึงเร้าให้บุคคลเกิดความต้องการและแสดงพฤติกรรมมุ่งสู่เป้าหมายนั้น

ชนิษฐา วิเศษสาธกร และมุกดา ศรียงค์.(2537 : 204) กล่าวว่า การจูงใจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะด้วยกันคือ

การจูงใจภายใน (Intrinsic motivation)

การจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation)

การจูงใจภายใน เป็นสภาวะที่บุคคลต้องการที่จะกระทำหรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเองไม่ต้องอาศัยการชักจูงจากสิ่งเร้าภายนอก ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจพิเศษ ความรู้สึกนึกคิดและเจตคติของแต่ละบุคคล ซึ่งผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม

การจูงใจภายนอก เป็นสภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกทำให้มองเห็นเป้าหมาย เร้าให้บุคคลเกิดความต้องการและแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายนั้น ได้แก่ เงินเดือน โบนัส ความก้าวหน้าในงาน ฯลฯ

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง. (2522 : 71 – 72) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

การจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) โดยใช้สิ่งเร้าภายนอก เช่น สิ่งของหรือเกียรติยศ เป็นเครื่องล่อ (Incentive) ให้เขาเกิดแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้เครื่องล่อนี้

การจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) หมายถึง แรงจูงใจในการใช้พฤติกรรมหรือสิ่งที่จะกระทำเป็นเครื่องล่อให้เกิดการอยากจะทำ แรงจูงใจภายในนี้จะมีผลยิ่งขึ้นไม่หมดหรือหายไปง่าย ๆ

ผลสรุปจากทัศนะของนักจิตวิทยาจากเอกสารที่ผู้วิจัยได้ศึกษาพอที่จะสรุปได้ว่า แรงจูงใจภายในปลุกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ยากกว่า ดังนั้นในการใช้แรงจูงใจกับผู้เรียนมักใช้แรงจูงใจภายนอกก่อน แล้วจึงสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดในภายหลัง แต่ในทางปฏิบัติย่อมทำได้ยากซึ่งสามารถสรุปเป็นหลักกลาง ๆ ได้ว่าในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป จำเป็นต้องใช้แรงจูงใจภายนอกเพื่อชักนำให้ผู้เรียนสนใจการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องเรียนในสิ่งที่มีประโยชน์ แต่ว่าสิ่งนั้นค่อนข้างอยู่ไกลตัว หรือห่างความต้องการที่แท้จริงของเขาในขณะนั้น เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของสิ่งนั้นแล้ว การใช้แรงจูงใจภายนอกก็จะค่อย ๆ ลดลงไปกลายเป็นการใช้แรงจูงใจภายใน คือ เรียนด้วยความรัก ความสนใจเนื้อหา นั้น ๆ อย่างแท้จริง

ข. แรงจูงใจ สามารถแบ่งตามที่มาของแรงจูงใจ

ชนิษฐา วิเศษสาธิต และมุกดา ศรียงค์. (2537: 204) กล่าวเช่นเดียวกับอารี พันธุ์ณี. (2534 : 182) ว่า แรงจูงใจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. แรงจูงใจทางสรีระวิทยา (Physiological motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของร่างกายทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลมีชีวิตอยู่รอด เป็นความจำเป็นตามธรรมชาติของมนุษย์ ได้แก่ ความหิว ความกระหาย การนอนหลับ การหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ความเหนื่อยล้า เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางจิตวิทยา (Psychological motives) เป็นแรงจูงใจที่ช่วยทำให้คนมีสุขภาพจิตดี ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการความรัก ความเอาใจใส่ใกล้ชิดจากผู้อื่น

3. แรงจูงใจทางสังคม (Social motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้แรงจูงใจชนิดนี้มักเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ของบุคคล และเป้าหมายของแรงจูงใจชนิดนี้มีความสัมพันธ์กับการแสดงปฏิกิริยาของบุคคลอื่น ที่มีต่อบุคคลนั้น แรงจูงใจทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนเราได้แก่

3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motives) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีและประสบความสำเร็จ

3.2 แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative motives) เป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ต้องการความเอาใจใส่ ความรักจากบุคคลอื่น และต้องการมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ

3.3 แรงจูงใจต่อความนับถือตนเอง (Self-esteem) เป็นแรงจูงใจที่บุคคลปรารถนาเป็นที่ยอมรับ ยกย่อง มีชื่อเสียงเกียรติยศในสังคม ซึ่งจะนำมาซึ่งความนับถือตนเอง

เอนกกุล กรวีแสง.(2526: 36 - 40) แบ่งแรงจูงใจเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจทางร่างกาย (Physiological motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย การพักผ่อน การขับถ่าย และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางสังคม (Social motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายหลัง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ นักจิตวิทยาบางคนแบ่งความต้องการทางสังคมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ความต้องการเข้าร่วมพวก เช่น ต้องการความรักความเอาใจใส่จากพ่อ แม่ ต้องการ การยกย่องนับถือจากคนในสังคม ต้องการให้ผู้รับเป็นสมัครพรรคพวก เป็นต้น ความต้องการทางสังคมอีกประการหนึ่งคือ ความต้องการเกี่ยวกับฐานะ ได้แก่ ความต้องการมีอำนาจ ความเด่น ความมีชื่อเสียงเกียรติยศ เป็นต้น

3. แรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal motives) แรงจูงใจประเภทนี้ หมายถึง แรงจูงใจที่พัฒนาขึ้นในตัวตน ซึ่งแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน แรงจูงใจส่วนบุคคลมีรากฐานมาจากความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางสังคมประกอบกัน แต่ความรุนแรงจะมากน้อยต่างกัน เช่น ในเรื่องความต้องการสะสมสิ่งของต่าง ๆ เป็นต้น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ.(2528 : 64) ได้แบ่งแรงจูงใจตามพื้นฐานทางสังคม เป็น 3 ประเภท คือ

แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative motives) แรงจูงใจชนิดนี้เกิดขึ้นเนื่องจากสัญชาตญาณในการรวมกลุ่มของมนุษย์เพื่อช่วยเหลือกัน เพื่อความอยู่รอดของสังคม เอื้อเพื่อแสดงไมตรีต่อกัน เป็นแรงจูงใจของบุคคลที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างผูกมิตรไมตรี

แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power motives) แรงจูงใจชนิดนี้เกิดขึ้นเนื่องจากสัญชาตญาณในการเป็นผู้นำของบุคคล เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งอำนาจ และอำนาจจะบันดาลให้เกิดผลตามที่ต้องการอีกหลายอย่าง อันอาจเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องของสังคม

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motives) หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีได้ผลเป็นเยี่ยม หรือได้ผลดีกว่าบุคคลอื่น ๆ โดยทุ่มเทความพยายามทั้งหมดที่มีอยู่จนประสบความสำเร็จได้รับคำยกย่องชมเชยหรือจนได้รับรางวัล บุคคลที่ได้ชื่อว่า เป็นผู้ทำงานได้อย่างสัมฤทธิ์ผลนั้น จะต้องเป็นไปใน 3 ลักษณะ คือ

1. มีความต้องการในการทำงานให้สำเร็จอยู่ในระดับสูง หรือต้องการทำงานให้ได้มาตรฐานจริง ๆ

2. เป็นงานสร้างสรรค์ที่บ่งบอกให้รู้ถึงเอกลักษณ์ว่าชอบงานนั้น อย่างเป็นชีวิตจิตใจ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของงานนั้น

3. เป็นงานที่ต้องใช้เวลานาน อาศัยความอดทนอย่างยอดเยี่ยม ซึ่งชี้ให้เห็นถึงว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือมีความตั้งใจที่ยาวนานในการทำงาน

นายแพทย์กิติ ตยัคคานนท์. (ชมภู ชุตินันท์กุล. 2538; อ้างอิงมาจาก นายแพทย์กิติ ตยัคคานนท์. 2533 : 120) ได้แบ่งแรงจูงใจออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายในร่างกาย หรือแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลเอง เช่น ความหิวกระหาย ความรักความใคร่ ฯลฯ

2. แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกในร่างกาย เช่น การได้รับรางวัล ค่าตอบแทน เงินเดือน ยศถาบรรดาศักดิ์ การยอมรับหรือการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น ๆ เป็นต้น

สิ่งเร้าทั้งสองประเภทนี้คือ ตัณหา หรือความอยากตามหลักของพระพุทธศาสนานั้นเอง หรือจะพูดอีกอย่างหนึ่งก็ได้ว่า แรงจูงใจนั้นเกิดจากตัณหาของมนุษย์

ฮิลการ์ด. (Hilgard. 1962 : 321 – 322) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจเพื่อการอยู่รอด (The Survival motive) หมายถึง ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการน้ำ ความต้องการอุณหภูมิพอเหมาะ ความต้องการในการขับถ่ายของเสีย ความต้องการพักผ่อน และความต้องการทำกิจกรรม

2. แรงจูงใจทางสังคม (The Social motives) หมายถึง แรงจูงใจอันเกิดจากความ ต้องการทางสังคม (Social Needs) ของมนุษย์ในการเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ได้แก่ ความต้องการความรัก (Need for Affection) ความต้องการตำแหน่งในสังคม (Need for Social Status) ความต้องการทางเพศ (Sex Need) ความต้องการเหล่านี้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ (Motives) ให้คนเรากระทำพฤติกรรมทางสังคม (Social Behavior)

3. แรงจูงใจในทางอัตตชน (Ego-integrative motives) หมายถึง แรงจูงใจอันเกิดจากความ ต้องการความสำเร็จ (Need for Success) ความต้องการปรัชญาชีวิตที่นำพามาซึ่งความ ต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ ความต้องการในการสร้างและประดิษฐ์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกนับถือตนเอง (Self-respect) ซึ่งจะเป็นทางให้บุคคลสามารถหลีกเลี่ยงจากการมีปมด้อย (Infriority Complex) และความรู้สึกว่าตนไม่มีค่า (Self-depreciation) หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าตนจะได้มี

ความรู้สึกว่าตนมีความสามารถ (Sense of Attainment) ส่วนแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ (Satisfying Philosophies of Life) นั้น ก็เพื่อบุคคลจะได้เป็นที่น่านิยมยกย่องของคนอื่นในสังคมด้วย

มอร์แกน. (Mogan. 1966 : 281) แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ความต้องการผูกพันกับผู้อื่น (Affiliation Needs) เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจึงจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นนอกเหนือจาก พ่อ แม่ พี่น้อง ความผูกพันกันนั้นทำให้เกิดความพึงพอใจและสบายใจในการที่จะอยู่ร่วมกัน หรือทำงานเกี่ยวข้องกันเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ

2. ความต้องการฐานะ (Status Needs) ในกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ด้วยกันเป็นจำนวนมาก การแบ่งแยกระดับชั้นจะเกิดขึ้นเสมอคนส่วนมากจะพยายามจะสร้างฐานะของตนเองให้ทัดเทียมกับคนอื่น ๆ ในสังคมเดียวกัน ซึ่งมีได้หลายรูปแบบ เช่น อยากได้ตำแหน่ง (Rank) อยากได้เกียรติยศและอำนาจ (Prestige and Power)

บราวน์. (ทองหล่อ นาคหอม. 2535 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Brown.1980 : 112 - 113) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจเกิดขึ้นมาจากความต้องการของบุคคล 6 ประการด้วยกัน คือ

1. ความต้องการใฝ่รู้
2. ความต้องการการเปลี่ยนแปลง
3. ความต้องการการเคลื่อนไหว
4. ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม
5. ความต้องการความรู้
6. ความต้องการชื่อเสียง

ตามทฤษฎีจิตวิทยา ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็นประเภทต่าง ๆ แล้วนั้น สามารถสรุปประเภทแรงจูงใจ ออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย คือ ความต้องการทางด้านชีววิทยาของร่างกายต่าง ๆ อันได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางด้านสังคม คือ ความต้องการทางด้านจิตใจนั่นเอง เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ เป็นการเสริมแรงจูงใจทางด้านร่างกายให้สมบูรณ์ขึ้น

3. แรงจูงใจทางด้านจิตวิทยา คือ ความต้องการความรัก ความเอาใจใส่จากผู้อื่น ความอยากรู้อยากเห็น และการตอบสนองต่อสิ่งแวดลอม

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจ เกี่ยวกับเรื่องความต้องการของมนุษย์ ได้มีผู้รู้หลายท่านได้อธิบายไว้ จึงมีทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจมากมายหลายทฤษฎี ในที่นี้จะนำมาเสนอ 4 ทฤษฎี คือ

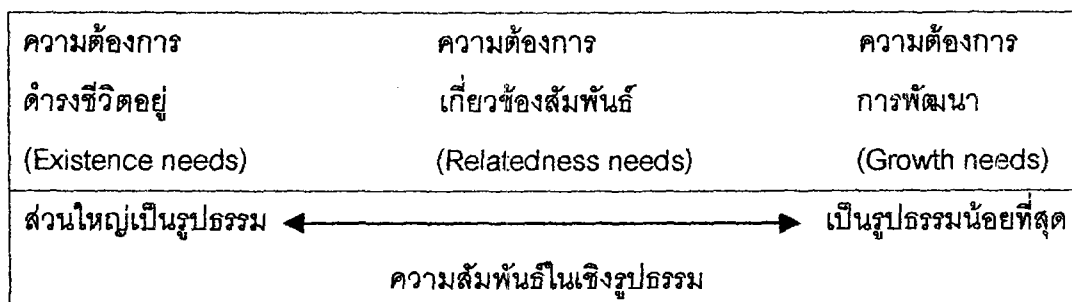
1. ทฤษฎี ERG

Alfred Adler. (ชินษฐา วิเศษสาร และ มุกดา ศรียงค์. 2537 : 212; อ้างอิงมาจาก Alfred Adler. 1930 : 402) กล่าวว่า ทฤษฎี ERG เป็นทฤษฎีการจูงใจอีกทฤษฎีหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับความต้องการ แอลเฟรด แอดเลอร์ เป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้ขึ้น โดย E มาจาก Existence R มาจาก Relatedness และ G มาจาก Growth เขาแบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ประเภท คือ

1.1 ความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต (Existence Needs) เป็นความต้องการทางวัตถุและสามารถตอบสนองให้พึงพอใจได้ โดยปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น อาหาร น้ำ เงินเดือน รายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากค่าจ้างและสภาพการทำงาน

1.2 ความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Relatedness Needs) เป็นความต้องการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ๆ ที่สำคัญต่อตัวเขา ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ครอบครัว และเพื่อนฝูง

1.3 ความต้องการพัฒนา (Growth Needs) ความต้องการนี้เกี่ยวข้องกับความปรารถนาที่จะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาความสามารถ ความเฉลียวฉลาด ความมีอำนาจที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ ERG ของแอลเฟรด แอดเลอร์

2. ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์.(Maslow 's General Theory of Human Motivation)

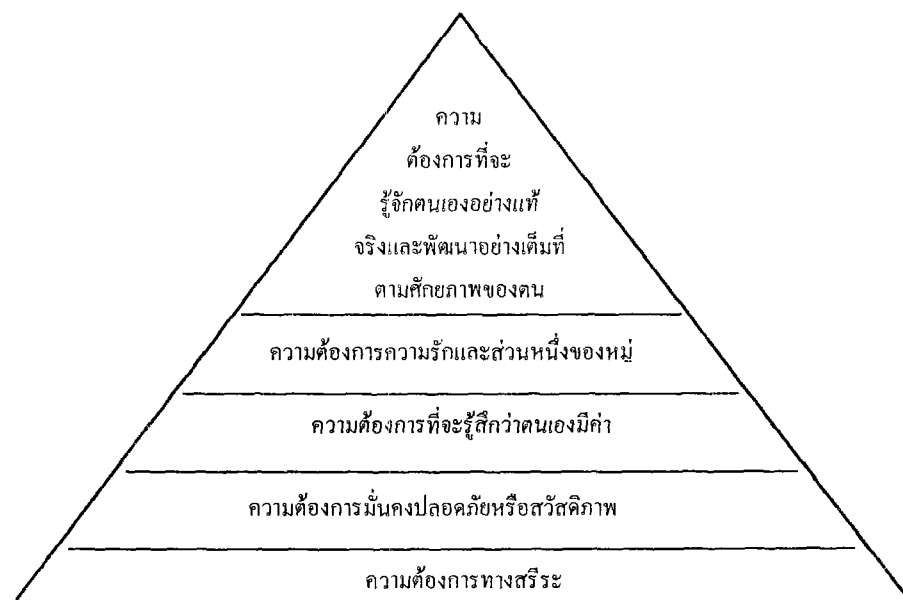
อัมราฮัม เอส. มาสโลว์. (สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2537 : 116 - 117; อ้างอิงมาจาก มาสโลว์. 1970 : 35 - 47) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษเป็นคนแรก ที่ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้ และเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย สมมุติฐานดังกล่าวมีสาระดังนี้

2.1 มนุษย์มีความต้องการ และเป็นความต้องการที่ไม่มีการสิ้นสุด ขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ ไม่มีวันสิ้นสุด

2.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป

2.3 ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ (A Hierachy of Needs) คือ เมื่อเราต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

มาสโลว์ ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

1. ความต้องการทางสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้ตนมีกิจกรรมจนหายที่จะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัวหวั่นไหว บังคับ จากผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารก จนกระทั่งวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

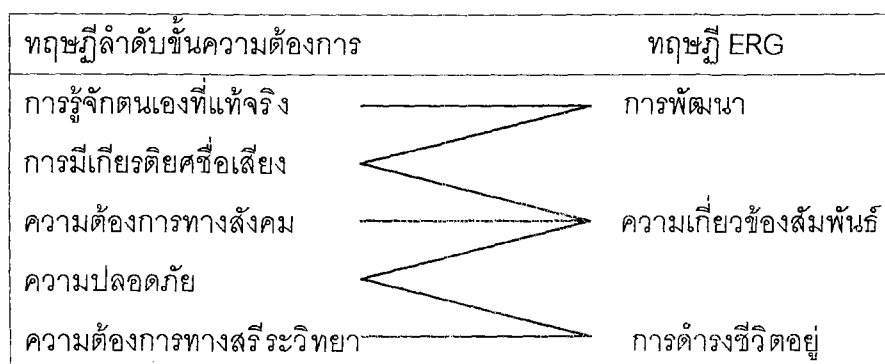
3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะได้เป็นที่รักของคนอื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่า ทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกเหงาไม่มีเพื่อน มีชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่มีความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าคุณเป็นคนที่รักและยอมรับของหมู่ จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการประเภทนี้

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถและมี คุณค่า และมีเกียรติ ต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่า ตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน มาสโลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า Self Actualization ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่ตัดสินใจในการเลือกทางเดินชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนดีส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือการมีสติที่จะยอมรับว่าตนได้ใช้กลไกในการปรับตัว เพื่อเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่เป็นสิ่งท้าทาย น่าตื่นเต้น และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพของตนเป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตนเพราะมีน้อยคนที่ได้ถึงขั้น Self Actualization อย่างสมบูรณ์

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์และแอลเฟรด แอดเลอร์ แตกต่างกันที่การมุ่งใจเพื่อตอบสนองความต้องการมาสโลว์ มีความเห็นว่า ถ้าความต้องการทางสังคมไม่ได้รับการตอบสนอง

เท่าไรก็ยิ่งมีความปรารถนามากขึ้นเท่านั้น ส่วน แอลเฟรด แอดเลอร์ กลับเห็นว่ายิ่งความต้องการเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับบุคคลอื่นไม่ได้รับการตอบสนองมากขึ้นเท่าไรบุคคลจะยิ่งหันกลับไปปรารถนาในความต้องการการดำรงชีวิตทางวัตถุมากขึ้น เช่นเดียวกับความต้องการการพัฒนา ถ้าไม่ได้รับการตอบสนองเพียงพอ ก็หันกลับไปปรารถนาในความต้องการเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับบุคคลอื่นมากขึ้น นั่นก็คือ บุคคลจะปรารถนาในความต้องการที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ถ้าความต้องการที่เป็นนามธรรมไม่ได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียง

ภาพประกอบ 3 เปรียบเทียบความต้องการของมาสโลว์และแอลเฟรด แอดเลอร์

3. ทฤษฎีการจูงใจของเฟรดเดอริค เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Dual Factor Theory)

เฟรดเดอริค เฮิร์ซเบิร์ก.(ทองหล่อ นาคหอม. 2535 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Frederick Herzberg. 1959 : 60 – 63) ได้สร้างทฤษฎีขึ้นมาเพื่อลงล้างความเชื่อที่ว่า เงิน เป็นเพียงสิ่งเดียวที่กระตุ้นให้คนอยากจะทำงาน จากการสัมภาษณ์วิศวกรและนักบัญชี 200 คน จากโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองพิทสเบิร์ก มลรัฐเพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา เพื่อจะหาว่าองค์ประกอบอะไรที่จะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกในด้านทำให้เกิดความสุขในการทำงาน และความทุกข์ในการทำงาน สรุปว่าองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพอใจงานจะไม่เหมือนกับองค์ประกอบที่จะนำไปสู่ความไม่พอใจงาน ปัจจัยที่อาจสร้างความไม่พอใจในงาน อาจเรียกว่าเป็นปัจจัยบำรุงรักษาจิตใจหรือปัจจัย ค้ำจุน ได้แก่ นโยบายต่าง ๆ และลักษณะการบริหารงาน การนิเทศ สภาพะของการทำงาน สัมพันธระหว่างบุคคล เงิน สถานภาพ และหลักประกันความมั่นคง ปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้เพิ่ม ชีตความสามารถในการทำงานของคนงาน แต่จะเป็นตัวประกอบที่ป้องกันการสูญเสียในการปฏิบัติงานของคนงาน

ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจหรือเป็นปัจจัยกระตุ้นจิตใจให้คนทำงาน ได้แก่ ความรู้สึก สัมฤทธิ์ผลความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และการได้รับการยกย่องซึ่งคนสามารถจะมีประสบการณ์ในงานและงานนั้นเป็นลักษณะที่ท้าทายความสามารถ ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานให้แก่บุคคล

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยค้ำจุนนั้นเป็นเพียงองค์ประกอบเสริม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจ ถือเป็นปัจจัยหลักที่จำต้องมีอยู่ในทุกองค์การหรือหน่วยงาน เช่น ค่าจ้าง สภาพแวดล้อมการทำงาน รวมทั้งการบริหารงาน หากสิ่งเหล่านี้ได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างพอเพียง ความไม่พอใจจะหายไป แต่ก็不会有ผลทำให้ทัศนคติทางด้านบวก หรือแรงจูงใจขึ้น ส่วนปัจจัยกระตุ้นนั้น ถือเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน รวมทั้งการชื่นชมยินดีในผลงาน และความสามารถของตน เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

มาสโลว์		เฮิร์ชเบิร์ก	
ความต้องการสูงสุดในชีวิต (ต้องการพัฒนาตนเอง)			- งานที่ท้าทายความสามารถ - การประสบความสำเร็จในชีวิต - ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน - ความรับผิดชอบ
ความต้องการให้บุคคลอื่นยกย่อง (ต้องการได้รับการยอมรับ)			- ความก้าวหน้าของงาน - การเป็นที่ยอมรับ - สถานภาพ
ความต้องการเข้าสังคม (ต้องการด้านสังคม)			- ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา - ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (ต้องการความมั่นคง)			- การบังคับบัญชา - นโยบายการและการบริหารงาน - ความมั่นคงของงาน
ความต้องการทางด้านร่างกาย (ต้องการการดำรงชีวิต)			- สภาพการทำงาน - เงินเดือน – ค่าจ้าง - ความมั่นคงของชีวิตส่วนตัว

ภาพประกอบ 4 ทฤษฎีการจูงใจของ เฮิร์ชเบิร์ก ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

4. ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแมคเคลแลนด์ (The Need to Achieve Theory)

แมคเคลแลนด์ เดวิด ซี. (ทองหล่อ นาคหอม. 2535 : 22 ; อ้างอิง McClelland, David C. 1961 : 121 - 126) นักจิตวิทยาได้ทำการวิจัยในเรื่องความต้องการความสำเร็จพบว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงทั้งหลายแตกต่างกับบุคคลอื่นโดยทั่วไป โดยจะมีลักษณะดังนี้

- 4.1) มีความรับผิดชอบสูง แสวงหาโอกาสเพื่อที่จะได้มีโอกาสในการรับผิดชอบแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ พวกนี้มีความปรารถนาจะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิมอยู่เสมอ
- 4.2) มีเป้าหมายระดับกลาง เพราะหากไม่ประสบความสำเร็จแล้วจะรู้สึกไม่สบายใจ ดังนั้นจึงไม่ตั้งเป้าหมายไว้สูงเกินไป เพื่อลดความเสี่ยงและให้ความเชื่อมั่นในความสำเร็จสูง
- 4.3) ต้องการได้รับข้อมูลกลับที่ทันการณ์เกี่ยวกับงานของตน ว่าสำเร็จหรือล้มเหลว เพื่อการตัดสินใจของตนในงานครั้งต่อไป
- 4.4) ต้องทำงานร่วมกับผู้ที่มีความสามารถ เพื่อที่เขาจะได้พยายามปรับปรุงความสามารถของเขาให้ทัดเทียมกับผู้ที่มีความสามารถ ความรู้สึกเช่นนี้จะเป็แรงจูงใจให้เกิดความมานะที่จะประสบความสำเร็จที่สูงต่อไป

นอกจากความต้องการความสำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลจะเป็นแรงจูงใจในการทำงานแล้วยังมีความต้องการอีก 2 อย่าง ที่มีส่วนทำให้เกิดแรงจูงใจ คือ ความต้องการความรัก ความเป็นพวกพ้อง ปรารถนาให้ผู้อื่นนิยมชมชอบและยอมรับนับถือผู้อื่นด้วย และความต้องการมีอำนาจ บารมี ปรารถนาที่จะควบคุมบังคับหรือมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ต้องการที่จะทำให้อื่นมีความประพฤติ หรือมีพฤติกรรมตามที่ต้องการ ส่วนมากมักจะเป็นคนที่พูดเก่ง ชอบการโต้แย้ง ชอบมีการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และมีการแสดงการใช้อำนาจ ผู้บริหารที่ดีมักจะเป็นคนที่มี แรงจูงใจทางด้านอำนาจบารมีสูงมากกว่าทางด้านความสำเร็จ และมักจะเป็นอำนาจบารมีที่ใช้ในด้านสังคมเสียมากกว่า

ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของมนุษย์นั้นมีหลายทฤษฎี ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่โดยสาระสำคัญของแต่ละทฤษฎีแล้วสามารถสรุปได้ว่า มนุษย์มีแรงจูงใจหรือความต้องการไม่สิ้นสุด โดยจะมีความต้องการในขั้นพื้นฐานมาก่อนคือ ความต้องการด้านปัจจัยสี่ ความต้องการด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือความมั่นคงในการปฏิบัติงาน และความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย หลังจากที่ได้รับการตอบสนองในขั้นพื้นฐานแล้วก็จะมีแรงจูงใจหรือความต้องการในขั้นต่อไป ซึ่งเป็นความต้องการในระดับสูงขึ้นไป คือ ต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ อยากมีเพื่อนพ้อง อยากมีชื่อเสียงเกียรติยศ ต้องการให้คนอื่นยกย่องนับถือ อยากมีอำนาจบารมี

เหนือคนอื่น ๆ ต้องการความเจริญก้าวหน้า ความสำเร็จ และต้องรักษาความมีชื่อเสียง เกียรติยศ ความเด่น รวมทั้งความสำเร็จให้มีอยู่ตลอดไป

แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ขุนทอง อินทร์ไทย. (2519 : 76 – 78) ได้ให้แนวความคิดว่า การศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ได้มีผู้นิยมเข้าศึกษาต่อกันมากขึ้น เนื่องจากระบบการศึกษาต่อระดับต้น ๆ ในประเทศไทยได้ขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะการขยายการศึกษาในระดับปริญญาตรี และในปัจจุบันนี้ มีอาจารย์ที่จบการศึกษาทั้งระดับปริญญาโท และปริญญาเอกจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้สามารถเปิดการสอนในระดับปริญญาโทได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อที่สำคัญก็คือค่านิยมในปริญญา การได้รับปริญญาชั้นสูงจะมีประโยชน์ในการทำงาน ลักษณะการทำงานหลายอย่างในประเทศไทยขึ้นอยู่กับปริญญา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ความสามารถ คนที่มีปริญญาสูงเท่านั้นที่สามารถเลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่สูง ๆ ในบางตำแหน่งได้ นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ เช่น เรียนจบปริญญาตรีแล้วยังหางานทำไม่ได้จึงเรียนต่อปริญญาโทเพื่อชดเชยการว่างงาน การเรียนต่อปริญญาโทเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งเปิดสอนปริญญาโทหลังเลิกงาน จึงมีผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก

สุทิน นพเกต. (2534 : 5) ได้ให้ทรรศนะในกรณีที่ผู้ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กันเป็นจำนวนมากจน เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันว่า การศึกษาต่อปริญญาโทเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งในสังคมปัจจุบันว่า เป็นเรื่องของนักศึกษาที่พยายามจะพัฒนาตนเอง เพราะปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจดีขึ้น ทำให้การแข่งขันค่อนข้างสูง การได้พัฒนาตัวเองก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถนำให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานได้.

เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. (2525 : 19 - 20) กล่าวถึง เหตุจูงใจในการศึกษาว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. พุทธิพิสัยที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไป
4. ภูมิฐานะของสถานที่ศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าว เป็นผลให้บุคคลมีเหตุจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกัน

ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ ออยุธยา. (2526 : 32 - 34) กล่าวถึงเหตุจูงใจในการศึกษาว่า เหตุจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และโอกาส ในวัยเด็กส่วนใหญ่จะเรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียน หรือเรียนตามเพื่อน ถ้าเป็นวัยรุ่นตอนปลาย และวัยที่กำลังย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น คือ อายุระหว่าง 16 - 25 ปี ก็อาจจะมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการเรียนไปอีกแบบหนึ่ง เพราะผู้ที่อยู่ในวัยนี้ เริ่มจะมองเห็นแนวทางชีวิต ซึ่งเห็นได้จากบุคคลรอบข้าง บางคนอาจจะเริ่มมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาระของครอบครัวด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง และอาจได้พบเห็นปัญหาชีวิตครอบครัว จากครอบครัวของตนเอง เพื่อน ญาติพี่น้องหรือผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจจะเริ่มมีแนวโน้มเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น การเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญคือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น บางครั้งการเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับค่านิยมพ่อแม่พี่น้องและเพื่อน เพราะการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของคนไทย ไม่ค่อยจะเปิดโอกาสให้บุตรหลานมีโอกาสได้ตัดสินใจด้วยตนเอง พ่อแม่ญาติพี่น้องบางคนมีค่านิยมเก่า ๆ ว่าการเรียนระดับมหาวิทยาลัย เท่านั้นที่ทำให้บุตรหลานได้งานดี ๆ ทำ มีเงินเดือนสูง เป็นเจ้าคนนายคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่วงศ์ตระกูล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวนี้ ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะพยายามส่งบุตรหลานให้ได้เรียนถึงระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ อาจเรียนจนถึงระดับชั้นปริญญาโท ปริญญาเอก ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ไม่อาจส่งบุตรหลานให้เรียนระดับอุดมศึกษาได้ ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหน้าและมีความสนใจ จึงกลับเข้ามาศึกษาต่อ ในการเข้าศึกษาของกลุ่มหลังนี้มักมีความแตกต่างจากกลุ่มแรก กล่าวคือ กลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ และเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย

ปฐม นิคมานนท์. (2528 : 321) กล่าวว่า เหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุหนึ่งคือ เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาว เข้าเรียนเพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ดาเกนวัลด์. (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 149 ; อ้างอิงมาจาก Darkenwald: 1982) ได้กล่าวถึงเหตุผลในการเรียนของผู้ใหญ่ว่า เพื่อปรับปรุงการทำงานหรือความก้าวหน้าในอาชีพ และเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพหรือความพึงพอใจ

ดังนั้น แรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่สนใจเข้าเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรม นับว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อวางแผน จัดทำหลักสูตรตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการศึกษาผู้ใหญ่ การพยายามหาความรู้หรือการคาดคะเนเกี่ยวกับเหตุจูงใจดังกล่าว จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูหรือนักศึกษาผู้ใหญ่พึงกระทำ เพราะจะช่วยให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตรงกับความต้องการกับผู้เรียน และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตรงทิศทางยิ่งขึ้น (ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. 2535 : 13)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ

สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศอังกฤษ หรือ NIAE. (National Institute for Adult Education. 1970) ได้ทำการสำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนในสถานศึกษาพบว่าเหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุจูงใจสำคัญที่สุด รองลงมา ได้แก่ เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) รองลงมา เพื่อต้องการนำความรู้ไปปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น เช่น กลุ่มแม่บ้าน (Captive Wives) รองลงมา ได้แก่ ต้องการเข้าร่วมสังคม (Social Motives) และเหตุผลอื่น เช่น มาเรียนเพราะมีเวลาว่างช่วงนั้นพอดี หรือสนใจกิจกรรมนั้น เป็นพิเศษอยู่แล้ว เป็นต้น

✓ ฮูล.(Houle. 1961 : 15 -16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ. 1960 พบว่าผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ หรือมาเรียนอย่างมีความหมาย โดยหวังที่จะนำความรู้ไปใช้กับหน้าที่การงานหรือในชีวิตประจำวัน
2. มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อน หรือเพื่อขจัดความเหงา โดยมีได้หวังที่จะนำความรู้ ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันแต่อย่างใด
3. มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Learning Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด โดยมีได้หวังที่

จะนำความรู้ไปใช้กับชีวิตประจำวันแต่อย่างใด

ดาเคนวัลด์ และ เมอร์เรียม. (Darkenwald and Merriam.1982 :128 - 130) ได้ศึกษา เหตุผลการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ ทั้งที่กำลังจะเข้าเรียนและที่กำลังเรียนอยู่ โดยได้แบ่งเหตุผล ในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ออกเป็น 9 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ (Knowledge Goal)
2. ด้านส่วนตัว (Personal Goal)
3. ด้านชุมชน (Community Goal)
4. ด้านศาสนา (Religious Goal)
5. ด้านสังคม (Social Goal)
6. ด้านการหนีความจำเจ (Escape Goal)
7. ด้านการทำตามกฎระเบียบ (Obligation Goal)
8. ด้านเพื่อทำหน้าที่ให้ดีขึ้น (Personal Fulfilment Goal) และ
9. ด้านเพื่อความรู้ในเชิงวัฒนธรรม (Cultural Knowledge Goal)

โบเชียร์. (Boshier. 1971 : 3 - 26) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยได้สร้างเครื่องมือหรือแบบวัดการเข้าเรียนต่อ (Educational Participation Scale หรือ EPS) และนำไปทำการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยแบ่งแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (Social Relationships)
2. การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (External Expectation)
3. การประกอบอาชีพ (Professional Advancement)
4. การหนีหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ (Escape / Stimulation)
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน (Social Welfare)
6. การเรียนเพื่อรู้ (Cognitive Interest)

มอร์สตันและสมาร์ท. (Morstain and Smart. 1974 : 83 - 89) ได้ศึกษาสาเหตุ การเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 626 คน ผู้เรียนแต่ละคนเรียนสำเร็จหลักสูตร (Educational Participation) และให้เรียงลำดับเหตุผลการเข้าร่วมประชุมกิจกรรมทางการศึกษา ที่เป็นไปได้ 48 ข้อ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า เกินกว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าเขาไม่ได้คิด จุดประสงค์ 9 % ตอบว่าเพื่อให้รู้จักสร้างหรือปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างสังคม และ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อีก 9 % มาเรียนเพื่อที่จะหนีกิจวัตรประจำวันอีก 6 % หนีความน่าเบื่อจากชีวิตประจำวัน

โรเซนเบิร์ก และคนอื่น ๆ. (Rosenberg and others. 1970 : 215 - 216) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ค่านิยมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมที่สำคัญได้มีอยู่กับการมีรายได้ และเกียรติภูมิสูงเท่านั้น แต่อยู่ที่ความพอใจด้านอื่น ๆ อีก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถ และความถนัดพิเศษ เป็นงานที่มีรายได้ดี เปิดโอกาสให้ทำงานร่วมงานกับผู้อื่นมากกว่าที่จะอยู่กับสิ่งของ เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้เต็มที่ ทำให้มีเกียรติและสถานภาพทางสังคมสูง การมีอนาคตที่มั่นคงปลอดภัย เปิดโอกาสให้มีอิสระอย่างเต็มที่ มีโอกาสได้ใช้ภาวะผู้นำและได้ช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ

รัตน พุ่มไพศาล. (2521 : 33 – 34) ได้สำรวจความต้องการในการเข้าเรียนในสถานศึกษาของผู้ใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า ผู้ใหญ่เข้าเรียนต่อมีความต้องการตามลำดับดังนี้ ต้องการความรู้ในเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพอใจ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน เพื่อต้องการเป็นพ่อแม่ที่ดี เพื่อหางานใหม่ เพื่อต้องการประกาศนียบัตรหรือปริญญา เพื่อต้องการเข้าใจปัญหาสังคม เพื่อต้องการความรู้ลึกเป็นเจ้าของ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาส่วนตัว และเพื่อยกระดับการศึกษา

ณรงค์ เทียนสง. (2526 :24) ได้ศึกษาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนต่อ ในสถานศึกษาพบว่าผู้ใหญ่มีเหตุผลที่แตกต่างกัน เช่น เพื่อสร้างอนาคต เพื่อยกสถานภาพชีวิตของตนให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มความก้าวหน้า และเพื่อให้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ต้องการเป็นคนฉลาดเหมือนคนอื่น และต้องการเรียนให้สูงขึ้น

โสมอุษา เลี้ยงถนอม. (2528 : 222) ได้ศึกษาเหตุจูงใจและความต้องการของผู้เรียนในโครงการณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติ ในจังหวัดนครราชสีมา ปี 2527 พบว่าเหตุจูงใจให้ผู้เรียนเข้าโครงการณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ คือ ต้องการมีความรู้ และต้องการเรียนรู้ต่อในขั้นสูงต่อไป

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2522 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจสภาพและความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีใหม่ ปีการศึกษา 2522 คณะครุศาสตร์ จำนวน 345 คน ผลการวิจัยพบว่านิสิตได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อมหาวิทยาลัย 5 ประการแรกไว้ดังนี้คือ หาความรู้ให้มากที่สุด นำความรู้ไปประกอบอาชีพ ทำประโยชน์ให้กับสังคมหาประสบการณ์ และเรียนให้สำเร็จ

นอกจากจุดมุ่งหมายหลักที่นิสิตแสดงออกมานี้แล้ว จุดมุ่งหมายที่ซ่อนเร้นอยู่ก็อาจมีหลายประการ เช่น ความนิยมในปริญญา ความยกย่องในสังคม โอกาสในการทำงาน ความต้องการของครอบครัว

ไชแสง ชวศิริ. (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาของ นักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2525 จำนวน 211 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีส่วนใหญ่เลือกเข้าศึกษาพยาบาล โดยให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องที่เป็นแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) เกี่ยวกับความต้องการสวัสดิภาพ (Safety and Security Needs) คือ นักศึกษาสามารถหางานทำได้ 100% นักศึกษาให้ความสำคัญกับแรงจูงใจพื้นฐานอื่น ๆ เช่น เมื่อญาติหรือเพื่อนเจ็บป่วยจะสามารถให้การช่วยเหลือได้ สามารถมีรายได้พิเศษอื่น ๆ และสามารถได้รับสวัสดิการอื่น ๆ ที่มีใช้เงินเป็นต้น ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) ความต้องการสวัสดิภาพ (Safety and Security Needs) และความต้องการความรัก (Love Needs) สำหรับความต้องการนิยมนับถือในตนเอง (Esteem Needs) และความต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง (Self Actualization Needs) เช่น การขอใบวิชาชีพพยาบาล มีความเห็นว่าวิชาชีพพยาบาลเป็นที่มีเกียรติและสังคมให้การยกย่อง เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ยังพบว่า นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาพยาบาลและได้รับแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) โดยบิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องการให้เลือกเรียนพยาบาล ส่วนแรงจูงใจภายนอกอื่น ๆ ในสังคม เช่น การมีญาติหรือคนชอบพอรักใคร่เป็นพยาบาล และการชักชวนเพื่อน เป็นต้น ไม่มีอิทธิพลกับนักศึกษาส่วนใหญ่

ปรุง บุญผดุง. (2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2523 จำนวน 300 นาย ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับแรงจูงใจของนักเรียนนายร้อยตำรวจ นักเรียนนายร้อยตำรวจมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจในระดับปานกลาง โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลด้านบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.2 แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.3 แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลทางผลตอบแทนจากอาชีพตำรวจอยู่ในระดับ

ปานกลาง

- 1.4 แรงจูงใจซึ่งเกิดจากอิทธิพลจากความจำเป็นอยู่ในระดับสูง
 - 1.5 แรงจูงใจซึ่งเกิดจากอิทธิพลจากลักษณะงานตำรวจอยู่ในระดับสูง
 2. ลำดับความสำคัญของแรงจูงใจ ซึ่งเกิดจากอิทธิพลด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับของแรงจูงใจได้ผลดังนี้
 - 2.1 เกิดจากอิทธิพลจากความจำเป็น
 - 2.2 เกิดจากอิทธิพลจากลักษณะงานตำรวจ
 - 2.3 เกิดจากอิทธิพลจากผลตอบแทนของอาชีพตำรวจ
 - 2.4 เกิดจากอิทธิพลจากทางการเงิน
 - 2.5 เกิดจากอิทธิพลจากทางด้านบุคคล
 3. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีระยะเวลาการศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในกรุงเทพ ฯ จะมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าโรงเรียน ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจตกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีระยะเวลาการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในต่างจังหวัด
 4. นักเรียนนายร้อยตำรวจที่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน จะมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจสูงกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ไม่เป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน
 5. อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียนนายร้อยตำรวจไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
 6. นักเรียนนายร้อย ซึ่งมีที่มาก่อนเป็นนักเรียนนายร้อยตำรวจต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในด้านอิทธิพลทางบุคคล ทางการเงิน ทางผลตอบแทนของอาชีพ และจากความจำเป็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จะมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียน ในด้านลักษณะงานตำรวจไม่แตกต่างกัน
- ยนต์ ชุ่มยิ้ม.(2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครู ของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 4 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี จำนวน 800 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในระดับสูงคือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะของงาน และองค์ประกอบที่เกี่ยวกับตัวนักศึกษา ส่วนองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในระดับต่ำ คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับครู อาจารย์ สถานที่เรียน สังคม และองค์ประกอบที่เกิดจากบิดา มารดา หรือญาติ นอกจากนี้ผลการวิจัยเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายหญิง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้าเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะแรงจูงใจในการเลือก

เรียนครูไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้มว่านักศึกษาหญิง จะมีลักษณะแรงจูงใจในการเลือกเรียนครู สูงกว่านักศึกษาชาย

สามารถชาย จอมวิญญา. (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เหตุจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ในวิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษาภาคกลาง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษาภาคกลาง จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า เหตุจูงใจด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาพลศึกษา ปรากฏตามลำดับค่าเฉลี่ยรวมจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ ด้านสุขภาพพลานามัย ด้านความมีเกียรติยศชื่อเสียง ด้านความรักความถนัดความสนใจ ต่อสาขาวิชาชีพพลศึกษา ด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องและความจำเป็นบางประการ ส่วนตัวแปรย่อยจากเหตุจูงใจต่าง ๆ ที่เป็นเหตุจูงใจ ให้เข้ามาเลือกเรียน วิชาเอกพลศึกษาของนักศึกษา ทั้งวิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากตามลำดับ จากมากที่สุดลงไปคือ เป็นอาชีพสุจริต มีความสนุกเพลิดเพลินกับการออกกำลังกายและฝึกพลศึกษา และชอบเรียนวิชาพลศึกษา

ผลการเปรียบเทียบเหตุจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาพลศึกษาของนักศึกษาในวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษาภาคกลาง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่มีระดับ 0.05

ลัดดาวัลย์ ไคว้ตระกูล. (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของการเลือกและไม่เลือกแผนการเรียนวิชาอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดลำปาง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม. 4) ปีการศึกษา 2527 จำนวน 2,439 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของการเลือกแผนการเรียนวิชาชีพนั้น นักเรียนให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบด้านส่วนตัวเป็นอันดับ 1 ซึ่งหมายความว่า ความถนัด ความสำเร็จ ความสนใจ ความสามารถ ตลอดจนเหตุผลส่วนตัวของนักเรียน เช่น เกียรติยศ ชื่อเสียง ลักษณะงาน และความก้าวหน้าที่ต้องการได้รับ เป็นการส่วนตัว รายได้และโอกาสในการศึกษาต่อเป็นสาเหตุสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียนวิชาชีพ องค์ประกอบด้านโรงเรียน นักเรียนให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2 ซึ่งหมายความว่า บุคลากร สิ่งแวดล้อม และความพร้อมของโรงเรียน เช่น การสนับสนุนของผู้บริหารมีครูที่มีความรู้ความชำนาญโดยตรง มีอุปกรณ์เครื่องมืออย่างเพียงพอ มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการเรียนวิชาอาชีพของนักเรียน ส่วนองค์ประกอบด้านครอบครัวนักเรียนให้ความสำคัญในอันดับสุดท้าย ซึ่งหมายความว่า บุคคลและสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ของครอบครัว

เช่น ความคิดเห็นและการสนับสนุนของบิดา มารดา ญาติพี่น้องหรือผู้ปกครอง ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง ไม่ใช่สาเหตุสำคัญต่อการเลือกแผนการเรียนวิชาอาชีพ

✓ อัครชิต ทีฆะทิพย์สกุล. (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจของบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2529 จำนวน 410 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต อยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ความต้องการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต ต้องการความรู้ใหม่ ๆ มาใช้งานที่จะปฏิบัติต่อไป และต้องการความรู้วิชาการใหม่ ๆ ที่ทันสมัย

2. เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษา ต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ผลดังนี้

2.1 แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษา ระหว่างนิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.2 แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาระหว่างนิสิตชาย กับนิสิตหญิงนิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิตมาแล้ว ไม่เกิน 3 ปี กับมากกว่า 3 ปี นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรปริญญาบัณฑิต น้อยกว่า 3.00 กับตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป นิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานกับไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน และนิสิตที่มีงานทำ กับไม่มีงานทำ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. นิสิตทั้ง 13 ภาควิชา มีแรงจูงใจต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับที่ละคู่พบว่า นิสิตภาควิชาพลศึกษา กับนิสิตภาควิชาการศึกษานอกระบบ โรงเรียนนิสิตภาควิชามัธยมศึกษา (มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์) กับนิสิตภาควิชาพลศึกษา และนิสิตภาคมัธยมศึกษา (มนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์) กับนิสิตภาควิชาประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

4. ตัวประกอบที่สำคัญที่เกี่ยวกับแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษา ต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมี 8 ตัวประกอบ คือ (1) คุณภาพของอาจารย์และการจัดการศึกษา (2) ความต้องการปริญญาโทบัณฑิต (3) สาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของสังคม (4) ความรู้ (5) สาขาวิชาที่นิสิตมีความสามารถเรียนสำเร็จได้

(6) สาขาที่มีความสามารถนำไปใช้ (7) สาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของนิสิต และ (8) เกียรติภูมิของมหาวิทยาลัย ตัวประกอบเหล่านี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาได้ร้อยละ 42.6

✓ สุรกุล เจนอบรม. (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาถึงความต้องการและความสนใจด้านการศึกษาต่อเนื่องของข้าราชการไทย ได้ดำเนินการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามกับข้าราชการ 5 กระทรวง เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง กระทรวงละ 2 กรม ๆ ละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 1,000 คน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาตรี และปริญญาเอก ตามลำดับ เหตุผลของความต้องการศึกษาต่อเพราะเห็นว่าปริญญาบัตรยังคงมีความจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าในชีวิตข้าราชการและค่านิยมในสังคมไทยยังเน้นความสำคัญของปริญญามากกว่าประสบการณ์ ข้าราชการจำนวนมากถึง 804 คน ต่างเห็นว่าจะต้องหาความรู้เพิ่มเติม เพราะยังมีความรู้และประสบการณ์ไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงานราชการ จึงมีความยินดีสนใจที่จะเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการ และอื่น ๆ ที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีขึ้น เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการ

สำหรับมูลเหตุที่เป็นแรงจูงใจให้ข้าราชการขวนขวายศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม สิ่งสำคัญคือ ข้าราชการส่วนใหญ่เห็นว่า ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อความก้าวหน้าในงานที่ทำอยู่เพื่อยกระดับตัวเอง เพราะอยากรู้ เพื่อให้เข้ากับมาตรฐานที่หน่วยงานต้องการ เรียนเพราะชอบเรียน เพื่อต้องการแก้ปัญหาบางเรื่อง เพื่อต้องการหาบุคลากรใหม่ ๆ ที่เป็นพลเมืองดี และเพื่อให้ได้ปริญญาบัตร ส่วนสาเหตุที่เป็นอุปสรรคของการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนั้น ข้าราชการให้ความเห็นว่า เนื่องจากเวลาเรียนส่วนใหญ่ตรงกับเวลาทำงานไม่มีเวลาพอ มีภาระทั้งที่ทำงานและที่บ้านมาก ค่าใช้จ่ายสูงเกินไป และหน่วยงานไม่มีงบประมาณสนับสนุน

วาสนา เจริญวิเชียรฉาย. (2531: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สิ่งจูงใจของนักศึกษาในการเลือกเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาทั้งหมดที่เรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2529 จำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบว่า ในการเลือกวิชาเอกศิลปหัตถกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักศึกษานั้น เพราะได้รับสิ่งจูงใจด้าน ความรัก ความสนใจ และความถนัดในสาขาวิชาชีพศิลปหัตถกรรมอยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่เป็นสิ่งจูงใจมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือ ด้านความมีเกียรติยศชื่อเสียง ด้านความมั่นคง และความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านความจำเป็นในบางประการ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ตามลำดับ

เพื่อพัฒนาทฤษฎีพฤติกรรมมุ่งใจให้กว้างขวางชัดเจนขึ้น (ทองหล่อ นาคหอม.2535: 37) จึงได้ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แล้วสรุปเป็นข้อเท็จจริง 6 ประการ ได้แก่

1. ทุกคนมีความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและทางจิตใจ
2. พฤติกรรมมุ่งใจ เป็นหน้าที่อย่างหนึ่งที่เกี่ยวพันระหว่างคุณลักษณะ หรือนิสัยของบุคคลกับสภาวะแวดล้อม
3. สังคมหรือกลุ่มคนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมุ่งใจของแต่ละบุคคล
4. ปฏิกริยาย้อนกลับจากสภาวะแวดล้อม จะมีบทบาทสำคัญที่ทำให้แต่ละบุคคลปรับพฤติกรรมเพื่อตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมนั้น
5. แต่ละบุคคลอาจมองสภาพแวดล้อมต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาวะจิตใจของแต่ละบุคคล
6. ปัจจัยทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นตัวกำหนดให้แต่ละบุคคลมีแรงจูงใจที่แตกต่างกัน แรงจูงใจจะเป็นตัวชี้สำคัญที่แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรในองค์กร พฤติกรรมมุ่งใจของบุคคลในองค์กรจะเป็นแรงผลักดันที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ดังนั้น ทุกองค์กรจำเป็นต้องเข้าใจพฤติกรรมมุ่งใจของบุคลากรในองค์กร เพื่อหาทางส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มศักยภาพและเกิดประสิทธิผล

จากการศึกษางานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเข้ามาศึกษาต่อขึ้นอยู่กับสภาพทางสังคม ความยากง่ายในสังคม โอกาสในการประกอบอาชีพเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน ความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อต้องการพัฒนาตนเอง โดยการหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม ลักษณะของสถาบันที่เรียน เป็นต้น ซึ่งรวบรวมได้เป็น 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม ด้านอาชีพ ด้านสถาบัน และด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีการทางสถิติเพื่อให้ข้อมูลจัดตัวกันเป็นองค์ประกอบเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานของการศึกษาค้นคว่าดังนี้คือ

1. องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ

2. องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาชายสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ

3. องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาหญิงสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบมากกว่าหนึ่งองค์ประกอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีนักศึกษามากกว่า 100 คน จำนวน 9 มหาวิทยาลัย มีนักศึกษาทั้งหมด 4,365 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีนักศึกษามากกว่า 100 คน จำนวน 9 มหาวิทยาลัย ได้นักศึกษา 1,500 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณหาขนาดที่เพียงพอของกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นตัวแทนของประชากร เพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 500 คน (ส.วาสนา ประवालพฤษ์. 2535) ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิงรวม 1,500 คน

ขั้นที่ 2 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอของประชากร ซึ่งแยกตามมหาวิทยาลัย โดยการเทียบสัดส่วน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามมหาวิทยาลัย แล้วดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพ	71	111	182	25	38	63
เกษมบัณฑิต	89	46	135	29	17	46
เกริก	271	207	478	93	71	164
ธุรกิจบัณฑิต	402	444	846	138	153	291
รังสิต	204	107	311	70	37	107
ศรีปทุม	224	210	434	77	72	149
สยาม	230	186	416	79	64	143
หอการค้าไทย	188	286	474	65	98	163
อัสสัมชัญ	505	586	1,089	174	200	374
รวม	2,184	2,181	4,365	750	750	1500

วิธีการดำเนินการ วิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา มีข้อความถามเกี่ยวกับเพศของนักศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจ ในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 100 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

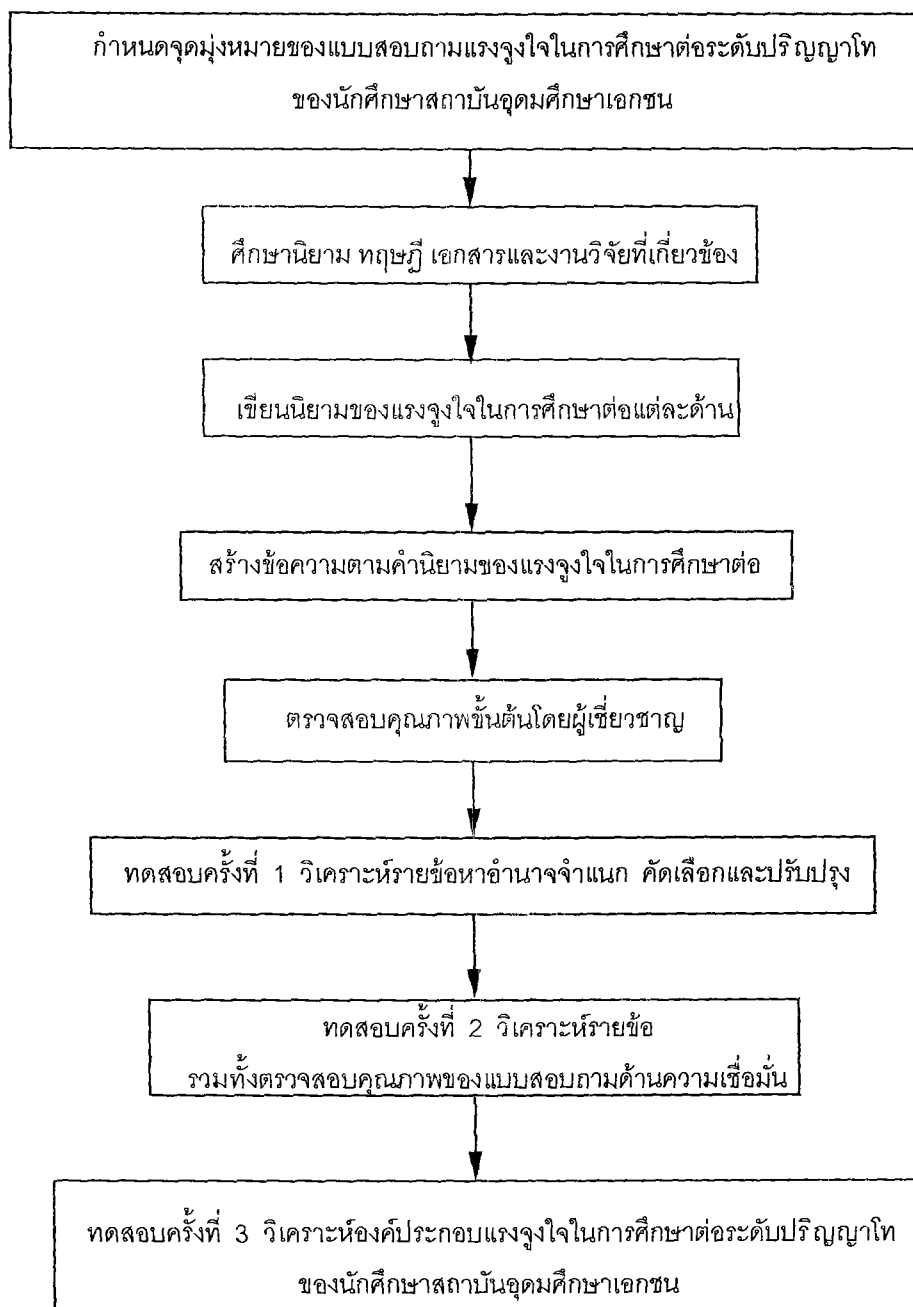
1) ด้านการพัฒนาตนเอง	จำนวน 20 ข้อ
2) ด้านสังคม	จำนวน 20 ข้อ
3) ด้านอาชีพ	จำนวน 20 ข้อ
4) ด้านสถาบัน	จำนวน 20 ข้อ

5) ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

จำนวน 20 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตรจัดอันดับ (Rating Scale)

วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของ
นักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนดังนี้

ภาพประกอบ 5 ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน

การสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน

2. ศึกษาทฤษฎี ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และได้กำหนดแรงจูงใจออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม ด้านอาชีพ ด้านสถาบัน ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. เขียนนิยามของแรงจูงใจ ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชนแต่ละด้าน ซึ่งสรุปนิยามและลักษณะของแรงจูงใจที่ค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

3.1 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เช่น ต้องการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อยกระดับฐานะของตนเอง ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ทัดเทียมเพื่อน

3.2 แรงจูงใจด้านสังคม หมายถึง ปัจจัยด้านสังคมที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เช่น ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ชอบเข้าสังคม ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ได้หลากหลาย ไม่อยากล้าหลัง ทำให้เป็นผู้ทันสมัย ต้องการความเสมอภาคทางสังคม

3.3 แรงจูงใจด้านอาชีพ หมายถึง ปัจจัยด้านอาชีพที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้เพื่อตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เช่น ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ เพื่อจะได้หางานทำง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

3.4 แรงจูงใจด้านสถาบัน หมายถึง ปัจจัยด้านสถาบันที่เป็นเหตุผลที่นักศึกษาใช้เพื่อตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เช่น ผลงาน หน้าที่ และชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ความสะดวกในการเดินทางมาเรียน ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความถนัดของตนเอง สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง

3.5 แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ปัจจัยด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง ผู้บังคับบัญชา ญาติพี่น้อง อาจารย์ เพื่อน ที่มีอิทธิพลจูงใจหรือชักนำให้นักศึกษาตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เช่น ตัดสินใจเลือกด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากใครเลย หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนที่ประกอบอาชีพในสาขาที่เลือกเรียน ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการการศึกษา

4. สร้างข้อความตามนิยามของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อเป็นแบบมาตราจัดอันดับ (Rating Scale) และกำหนดค่ามาตราจัดอันดับไว้ 3 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงระดับเดียว ซึ่งคำถามครอบคลุมแรงจูงใจทั้ง 5 ด้าน ๆ ละ 20 ข้อ จำนวน 100 ข้อความ การให้คะแนนแต่ละข้อความมีน้ำหนักตั้งแต่ 1 - 3

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

คำชี้แจง

แบบสอบถามมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มี 5 ด้าน ๆ ละ 20 ข้อ จำนวน 100 ข้อความ การตอบคำถามแต่ละข้อให้นักศึกษาตอบตามความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงระดับเดียว และให้คะแนนแต่ละข้อความ มี น้ำหนักตั้งแต่ 1 - 3 ดังนี้

มาก หมายความว่า นักศึกษามีแรงจูงใจจากเหตุผลข้อนั้นในระดับมาก
ให้ 3 คะแนน

ปานกลาง หมายความว่า นักศึกษามีแรงจูงใจจากเหตุผลข้อนั้นในระดับปานกลาง
ให้ 2 คะแนน

น้อย หมายความว่า นักศึกษามีแรงจูงใจจากเหตุผลข้อนั้นในระดับน้อย
ให้ 1 คะแนน

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	ระดับของแรงจูงใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง			
1	ต้องการเพิ่มพูนความรู้			
2	เพื่อยกระดับฐานะของตน			
3	ทำให้ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น			
4	ต้องการพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้มากที่สุด			
5	ต้องการรับปริญญามหาบัณฑิต			
	แรงจูงใจด้านสังคม			
1	ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น			
2	ทำให้มีเพื่อนใหม่มากขึ้น			
3	ต้องการความเสมอภาคในสังคม			
4	ไม่อยากร่ำรวย			
5	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลากหลาย			
	แรงจูงใจด้านอาชีพ			
1	ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ			
2	เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น			
3	เพื่อประกอบอาชีพได้ดีขึ้น			
4	เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น			
5	เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ			
	แรงจูงใจด้านสถาบัน			
1	ความสะดวกในการเดินทางมาเรียน			
2	ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน			
3	นิยมชมชอบชื่อเสียงของสถาบัน			
4	สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา			
5	สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความถนัดของผู้เรียน			

ข้อที่	ข้อความ	ระดับของแรงจูงใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง			
1	ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการศึกษา			
2	ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากใครเลย			
3	หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ			
4	ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง			
5	มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคน ที่ประกอบอาชีพในสาขาที่เลือกเรียน			

5. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น โดยผู้เชี่ยวชาญนำข้อความเกี่ยวกับแรงจูงใจที่รวบรวมไว้ทั้งหมดมาจัดพิมพ์เรียงเป็นรายชื่อ แยกเป็นด้าน ๆ รวมทั้งหมด 100 ข้อความ ซึ่งแต่ละด้านมีจำนวนข้อความเท่ากัน แล้วจัดส่งให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านจิตวิทยา และด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 5 คน (ดังภาคผนวก) เป็นผู้พิจารณาข้อความเป็นรายข้อว่าสอดคล้องกับนิยามมากน้อยเพียงใด ถ้าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นรายข้อ ตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป หรือ 3 ใน 5 คน ถือว่าข้อความนั้นใช้ได้ ปรากฏว่าได้แบบสอบถาม 5 ด้าน ๆ ละ 20 ข้อ จำนวน 100 ข้อความ

6. จัดชุดแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

7. ทดสอบครั้งที่ 1 โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 150 คน วิเคราะห์แบบสอบถามรายข้อ

หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ t - test เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง คือ ข้อคำถามที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปตามเกณฑ์ของเอดเวิร์ด (Edwards. 1957 : 153) (ดังภาคผนวก) ได้ข้อคำถาม จำนวน 100 ข้อความ

8. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามกลุ่มเดียวกัน จำนวน 150 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน โดยอาศัยผลจากการวิเคราะห์รายข้อ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 171) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9964

9. ทดสอบครั้งที่ 3 นำแบบสอบถาม จำนวน 100 ข้อความ ที่คัดเลือกได้จากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1,500 คน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน

10. วิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

10.1 วิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ โดยสกัดองค์ประกอบด้วยวิธี Principal Component Analysis (PC) และหมุนแกนแบบ Orthogonal ด้วยวิธี Varimax

10.2 คัดเลือกจำนวนองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigen Value) เท่ากับ หรือ มากกว่า 1

10.3 คัดเลือกข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ หรือ มากกว่า 0.3 และจำนวนข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ ต้องมีตั้งแต่ 3 ตัวแปร ขึ้นไป จึงถือเป็น 1 องค์ประกอบ (ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์. 2535)

10.4 ตั้งชื่อองค์ประกอบ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อกับประชาสัมพันธ์ และเลขานุการ ของคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่าง ๆ นัดหมายวันเวลา ที่ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ
2. เตรียมแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ให้เพียงพอจำนวนนักศึกษาในแต่ละครั้ง
3. การดำเนินการ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเอง
4. นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการ 3 ครั้ง ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท จำนวน 100 ข้อความ ไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม จำนวน 150 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกสูง คือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ของเอดเวิร์ด (Edwards, 1957 : 153) ปรากฏว่าได้ข้อคำถามจำนวน 100 ข้อความ มีอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 1.8678 ถึง 11.9848 (ดังภาคผนวก)

4.2 นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่ได้จาก 4.1 ไปทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามกลุ่มเดียวกัน จำนวน 150 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9964

4.3 นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่ได้จาก 4.2 ไปทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง จำนวน 1,500 คน เพื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

5. ในการตอบแบบสอบถามแต่ละครั้งขอความร่วมมือจากนักศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบคำถามตามความรู้สึกของนักศึกษา

6. อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการตอบแบบสอบถามวัดแรงจูงใจ ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของการวัด ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 62)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถามแรงจูงใจ ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของ นักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน

2.1 วิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ลิ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H, \bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง และกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2, S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง และกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	n_H, n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม

2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจ ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาชั้นอุดมศึกษาเอกชน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536:171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. วิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบแรงจูงใจ ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของ นักศึกษาศาสนาชั้นอุดมศึกษาเอกชน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ สกัดองค์ประกอบ ด้วยเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis : PC) และใช้การหมุนแกนแบบ ออโธกอนอล (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวลูแมกซ์ (Varimax Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง
α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
PC	แทน	การสกัดตัวประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis)

การเสนอผลการวิเคราะห์

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 1.1 ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น
 - 1.2 หาค่าอำนาจจำแนก
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจ
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 3.1 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
 - 3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของ นักศึกษาศาสน์อุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร
 - 3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของ นักศึกษาศาสน์อุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามเพศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ของนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร คำนวณหาค่าสถิติ พื้นฐานของข้อมูลเป็นตัวแปรย่อย (X) แต่ละตัว จำนวน 100 ตัวแปร โดยกำหนดให้ X_1 ถึง X_{100} เป็นตัวแปรแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรของแรงจูงใจในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททั้ง 100 ตัวแปร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.1000 ถึง 2.7867 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.3010 ถึง 0.8544 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.8678 ถึง 11.9848 ปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่า 1.75 ในแต่ละด้าน ๆ ละ 20 ข้อ รวม 100 ข้อความ (ดังภาคผนวก)

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9964

3. การวิเคราะห์ องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยข้อความ 100 ข้อความ ไปทดสอบกับนักศึกษาระดับปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยเอกชน 9 มหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,500 คน นำผลการทดสอบมาคำนวณค่าสถิติพื้นฐานและวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำแบบวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ซึ่งมีข้อความ 100 ข้อความ ทดสอบกับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ของมหาวิทยาลัยเอกชน 9 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,500 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไว้ในตารางดังต่อไปนี้

3.1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดแรงจูงใจ ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ทั้งฉบับ หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

	N	$\bar{X}$	S.D
ชาย	750	2.1842	0.2966
หญิง	750	2.2117	0.3231
รวม	1,500	2.1985	0.3109

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.1985 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.3109 คะแนน แรงจูงใจของนักศึกษาชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.1842 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.2966 คะแนน และการจูงใจของนักศึกษาหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.2117 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.3231 คะแนน นั้น แสดงว่า นักศึกษาปริญญาโทในมหาวิทยาลัยเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมหรือจำแนกตามเพศชายและหญิงมีแรงจูงใจในระดับปานกลาง

3.1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจากผลการวัดเป็นรายข้อหรือรายตัวแปรหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละตัวแปร

ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.	ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.
1	2.8860	0.3200	9	2.2060	0.7173
2	2.5547	0.5971	10	2.6753	0.5146
3	2.6340	0.5268	11	2.7753	0.4658
4	2.7000	0.5172	12	2.7193	0.4960
5	2.4060	0.6594	13	2.2327	0.7072
6	2.5927	0.5706	14	1.9827	0.7934
7	2.4960	0.6300	15	2.5787	0.5739
8	2.2013	0.7302	16	2.6387	0.5419

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.	ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.
17	2.5507	0.5712	43	2.6000	0.5717
18	2.3687	0.6499	44	2.4673	0.6642
19	2.1153	0.7649	45	2.4193	0.6751
20	2.6113	0.5847	46	2.3027	0.6866
21	2.1847	0.6252	47	2.1673	0.7804
22	2.1993	0.6602	48	2.6613	0.5255
23	2.1060	0.6922	49	2.5913	0.5790
24	2.2953	0.6795	50	2.4627	0.6310
25	2.1753	0.6579	51	2.3113	0.7128
26	2.2813	0.6530	52	2.6020	0.5772
27	2.0633	0.6974	53	2.5933	0.6123
28	2.5627	0.5642	54	2.3393	0.7084
29	2.1560	0.7024	55	2.4653	0.6672
30	1.5807	0.7060	56	2.5813	0.6074
31	2.2193	0.6935	57	2.3173	0.7273
32	1.7320	0.7388	58	1.9353	0.7551
33	2.1113	0.7271	59	2.0453	0.7622
34	2.2680	0.7451	60	2.1487	0.7231
35	2.1507	1.0811	61	2.3353	0.6970
36	2.2680	0.6941	62	1.9120	0.6826
37	2.4667	0.6163	63	1.9727	0.6315
38	2.2227	0.6684	64	2.2373	0.6552
39	2.1193	1.0055	65	2.3420	0.7340
40	2.3053	0.6463	66	1.8440	0.8075
41	2.5853	0.6348	67	2.0767	0.7270
42	2.3860	0.6753	68	1.9320	0.6770

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.	ข้อที่	$\bar{X}$	S.D.
69	2.2007	0.6679	85	1.9053	0.8927
70	2.1133	0.6331	86	1.6600	0.7363
71	2.2213	0.6060	87	2.1647	0.7878
72	2.1293	0.7709	88	1.6400	0.7034
73	1.8187	0.7086	89	1.5540	0.7354
74	2.1080	0.6767	90	1.3833	0.6476
75	2.1947	0.6741	91	1.4393	0.6542
76	2.2607	0.6750	92	2.1447	0.7285
77	1.8500	0.7210	93	2.3260	0.6563
78	2.2440	0.6589	94	1.6247	0.7249
79	2.1513	0.6372	95	2.2580	0.6701
80	2.2180	0.6399	96	2.2700	0.6644
81	2.4620	0.5374	97	1.7633	0.6964
82	2.3307	0.6442	98	1.9387	0.7887
83	1.7300	0.7520	99	2.0233	0.7809
84	1.4680	0.6470	100	1.6767	0.7370

จากตาราง 3 แสดงว่า ตัวแปรของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ทั้ง 100 ตัวแปร มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.3833 ถึง 2.8860 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.3200 ถึง 1.0811 คะแนน

3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ 3 ครั้ง แบบโดยรวม แบบจำแนกตามเพศเป็นนักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิง ดังนี้

3.2.1 การวิเคราะห์แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,500 คน ได้องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่า

หนึ่ง จำนวน 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีค่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 8 องค์ประกอบเท่ากับ 44.6% ของความแปรปรวนทั้งหมด แล้วหมุนแกนแบบอโรทอนอล ด้วยวิธีแวลูแมกซ์ (Varimax Method) และเมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ได้ผลดังตาราง 4

ตาราง 4 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบจากการหมุนแกนแบบอโรทอนอลที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป
(N = 1,500 คน)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1							.45127	
2							.39033	
3							.53539	
4							.48748	
5							.53564	
6							.62388	
7							.65171	
8							.56340	
9		.35387					.39735	
10					.35740		.44125	
11	.40135						.34550	
12					.33292		.35342	
13					.39961		.34201	
14								.34092
15					.35723		.40736	
16					.50474		.39081	
17					.58262		.38749	
18					.39636		.31950	
19		.31525						.41225
20		.34488					.37112	
21		.67906						
22		.66138						
23		.65443						
24		.34045			.33324			

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
25		.38731			.44330			
26		.34868			.42066			
27		.66747						
28					.62153			
29		.64210						
30		.34831						.46804
31		.36962			.45979			
32		.43802						.37933
33	.30559	.55957						
34		.61283						
35		.55148						
36		.58895						
37					.63078			
38		.45294			.50568			
39		.62539						
40		.33309			.53207			
41	.49010							
42	.69022							
43	.64505							
44	.75297							
45	.63095	.34915						
46	.57193	.34312						
47	.52412	.35447						
48	.42559				.54722			

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
49	.54771				.37650			
50	.35100				.51489			
51	.35789				.41537			
52	.44460				.49653			
53	.63506							
54	.50005							
55	.56206							
56	.60728							
57	.59409							
58	.44221	.36825						
59	.35043	.35079						
60	.50993							
61						.32783		.36386
62				.68163				
63				.74145				
64				.53634				
65				.30816		.33201		
66			.30059	.51538				
67				.61599				
68				.62390				
69				.67300				
70	.38649		.36824					
71				.43792		.43881		
72				.34799		.39080		

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
73				.33459				
74	.30534					.33873		
75				.46597		.36694		
76				.35083		.35734		
77		.37299	.45133					
78				.44961		.51215		
79				.65129				
80				.56592				
81				.33046		.54452		
82						.37280	.35410	
83			.62599					
84			.66490					
85			.39470					
86			.63575					
87			.32769			.34702		
88			.53440					
89			.57322					
90			.69816					
91			.62874					
92			.30652			.66497		
93						.75753		
94			.56475					
95			.37647			.70480		

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
96						.71232		
97			.55920					
98			.44000					
99			.39136					
100			.60516					

จากตาราง 4 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ขององค์ประกอบหลังจากการหมุนแบบอโรทอนอล (Orthogonal Rotation) วิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) แล้วพิจารณาว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยพิจารณาเลือกน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) โดยเริ่มต้นเลือกเป็นรายตัวแปรหรือรายข้อทีละแถวก่อน แล้วจึงพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ จะเลือกตัวแปรหรือข้อที่มี น้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดบนองค์ประกอบนั้น ถ้าตัวแปรใดหรือข้อใดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่ามากกว่า 1 องค์ประกอบ (อุทุมพร ทองอุไทย, 2532 ; อ้างอิงมาจาก Comrey, 1973) พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดที่สูงกว่าองค์ประกอบอื่นตั้งแต่ 0.1 ขึ้นไป แต่ถ้าความแตกต่างของน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง 0.1 จะถือว่าเป็นตัวแปรที่ซับซ้อน ไม่พิจารณาเป็นตัวแปรในองค์ประกอบใดเลย (ส. วาสนา ประवालพฤษ์, 2535)

จากการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบตามหลักการดังกล่าวมาข้างต้นผลจากการพิจารณาพบว่า มี 8 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบ 1 มี 14 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 41,42,43,44,45,46,47,49,53,54,55,56,57 และ 60

องค์ประกอบ 2 มี 10 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 21,22,23,27,29,33,34,35,36 และ 39

องค์ประกอบ 3 มี 13 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 83,84,85,86,88,89,90,91,94,97,98,99 และ 100

องค์ประกอบ 4 มี 10 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 62,63,64,66,67,68,69,73,79 และ 80

องค์ประกอบ 5 มี 7 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 16,17,28,37,40,48 และ 50

องค์ประกอบ 6 มี 5 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 81,92,93,95 และ 96

องค์ประกอบ 7 มี 8 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 1,2,3,4,5,6,7 และ 8

องค์ประกอบ 8 มี 2 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 14 และ 30

ส่วนตัวแปรที่ถูกตัดออกไป เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันและอยู่บนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบมี 31 ตัวแปร คือ 9,10,11,12,13,15,18,19,20,24,25,26,31,32,38,51,52,58,59,61,65,70,71,72,74,75,76,77,78,82 และ 87

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบ ซึ่งกำหนดให้มีจำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป แล้วจึงมีองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ 1,2,3,4,5,6 และ 7

การตั้งชื่อองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ตั้งชื่อองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ชัดเจน 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ 1 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 41,42,43,44,45,46,47,49,53,54,55,56, 57 และ 60 ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 องค์ประกอบ 1

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
41	ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ	0.49010
42	เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น	0.69022
43	เพื่อประกอบอาชีพได้ดีขึ้น	0.64505
44	เพื่อให้รายได้เพิ่มขึ้น	0.75297
45	เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ	0.63095
46	เพื่อให้มีโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้างาน	0.57193
47	ต้องการนำวุฒิปริญญาโทมาปรับอัตราเงินเดือน	0.52412
49	ทำให้มีโอกาสมองหาช่องทางในการสร้างงาน	0.54771
53	ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า	0.63506
54	ทำให้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการในอนาคต	0.50005
55	เป็นการเตรียมแสวงหาอาชีพสำหรับอนาคต	0.56206
56	เป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ	0.60728
57	เป็นการเพิ่มโอกาสในการหางานใหม่	0.59409
60	วิชาที่เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	0.50993
	ค่าไอเกน เท่ากับ 22.80745	

จากตาราง 5 องค์ประกอบ 1 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.49010 ถึง 0.75297 มีค่าไอเกนเท่ากับ 22.80745 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านอาชีพ

องค์ประกอบ 2 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 21,22,23,27,29,33,34,35,36 และ 39
 ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 องค์ประกอบ 2

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
21	ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น	0.67906
22	ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและหัวหน้า	0.66138
23	ต้องการความเสมอภาคในสังคม	0.65443
27	ทำให้เป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป	0.66747
29	เป็นหลักประกันในการเข้าสังคม	0.64210
33	เป็นทางเลือกใหม่ที่สังคมยอมรับ	0.55957
34	ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล	0.61283
35	ทำให้ได้พบบุคคลที่มีสถานภาพสูงในสังคม	0.55148
36	ช่วยเพิ่มความมั่นใจเมื่อเข้าสังคม	0.58895
39	ทำให้ได้รับเกียรติจากคนรอบข้าง	0.62539
	ค่าไอเกน เท่ากับ 5.47393	

จากตาราง 6 องค์ประกอบ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.55148 ถึง 0.67906 มีค่าไอเกนเท่ากับ 5.47393 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านสังคม

องค์ประกอบ 3 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 83,84,85,86,88,89,90,91,94,97,98,99 และ 100 ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 องค์ประกอบ 3

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
83	หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ	0.62599
84	ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง	0.66490
85	มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนที่ประกอบอาชีพ ในสาขาที่เลือกเรียน	0.39470
86	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนและชักชวนให้ศึกษาต่อ	0.63575
88	เข้าศึกษาต่อเพราะตนเองสอบเข้ามาได้โดยบังเอิญ	0.53440
89	ผู้ประกอบการทางด้านการเงินที่ไม่ใช่บิดามารดาเป็นผู้ต้องการให้ ศึกษาต่อ	0.57322
90	สอบชิงทุนของหน่วยงานในสังกัดอยู่ได้	0.69816
91	เรียนตามเพื่อนๆ	0.62874
94	อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้มาศึกษาต่อ	0.56475
97	เพราะคนส่วนมาเลือกอาชีพนี้	0.55920
98	ญาติพี่น้องสนับสนุนให้ศึกษาต่อ	0.44000
99	เพราะต้องการให้เป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง	0.39136
100	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ	0.60516
ค่าไอเกน เท่ากับ 4.59502		

จากตาราง 7 องค์ประกอบ 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.39136 ถึง 0.69816 มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.59502 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ 4 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 62,63,64,66,67,68,69,73,79 และ 80
 ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 องค์ประกอบ 4

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
62	ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน	0.68163
63	นิยมชมชอบชื่อเสียงของสถาบัน	0.74145
64	สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา	0.53634
66	มีความคุ้นเคยกับสถาบันแห่งนี้มาก่อน	0.51538
67	ต้องการเป็นนักศึกษาและได้รับปริญญาจากสถาบันแห่งนี้	0.61599
68	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้นักศึกษาสามารถหางานทำ ได้ง่าย	0.62390
69	มีความภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้	0.67300
73	สาขาวิชาที่เปิดสอนไม่เปิดสอนในสถาบันอื่น	0.33459
79	เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง	0.65129
80	เป็นสถาบันที่มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคม	0.56592
ค่าไอเกน เท่ากับ 3.52235		

จากตาราง 8 องค์ประกอบ 4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.33459 ถึง 0.74145 มีค่าไอเกนเท่ากับ 3.52235 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านสถาบัน

องค์ประกอบ 5 ประกอบด้วย ตัวแปรข้อที่ 16,17,28,37,40,48 และ 50 ดังแสดง
ในตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบ 5

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
16	ทำให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น	0.50474
17	เพื่อนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานและการ ดำเนินชีวิต	0.58262
28	ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	0.62153
37	ทำให้มีความรู้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม	0.63078
40	เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม	0.53207
48	ได้นำความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ	0.54722
50	ทำให้มีความรู้เฉพาะทางของสายอาชีพที่จำเป็นต่อการดำเนิน ชีวิต	0.51489
ค่าไอเกน เท่ากับ 2.48012		

จากตาราง 9 องค์ประกอบ 5 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.50474 ถึง
0.63078 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.48012 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านการปรับตัว
เข้ากับสังคม

องค์ประกอบ 6 ประกอบด้วย ตัวแปรข้อที่ 81,92,93,95 และ 96 ดังแสดงใน
ตาราง 10

ตาราง 10 องค์ประกอบ 6

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
81	ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการศึกษา	0.54452
92	อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อวงการศึกษาของประเทศ	0.66497
93	อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญทางการศึกษา	0.75753
95	อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพและอริยาไยดี	0.70480
96	อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนดี	0.71232
ค่าไอเกนเท่ากับ 2.17567		

จากตาราง 10 องค์ประกอบ 6 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.54452 ถึง 0.75753 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.17567 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์

องค์ประกอบ 7 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 1,2,3,4,5,6,7 และ 8 ดังแสดงใน
ตาราง 11

ตาราง 11 องค์ประกอบ 7

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1	ต้องการเพิ่มพูนความรู้	0.45127
2	เพื่อยกระดับฐานะของตน	0.39033
3	เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้	0.53539
4	ต้องการพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้มากที่สุด	0.48748
5	ต้องการรับปริญญาามหาบัณฑิต	0.53564
6	ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ	0.62388
7	ทำให้ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น	0.65171
8	เพื่อพิสูจน์ว่าตนเองก็เรียนได้	0.56340
	ค่าไอเกน เท่ากับ 1.82960	

จากตาราง 11 องค์ประกอบ 7 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.39033 ถึง 0.65171 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.82960 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง

3.2.2 การวิเคราะห์แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาชาย สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 750 คน ได้องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่าหนึ่ง จำนวน 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีค่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 8 องค์ประกอบเท่ากับ 44.7% ของความแปรปรวนทั้งหมด แล้วหมุนแกนแบบอ็อกซอนอลด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) แล้วเมื่อพิจารณาข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ได้ผลดังตาราง 12

ตาราง 12 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบจากการหมุนแกนแบบอโรทอนอลที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป
(N = 750) นักศึกษาชาย

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1							.48606	
2							.44558	
3							.65528	
4							.56240	
5							.57093	
6							.63095	
7							.66069	
8							.61089	
9	.43332						.41552	
10				.31675			.50588	
11		.36532					.36460	
12				.42095			.35864	
13				.41332			.30211	
14	.34389						.34183	
15	.31667			.36607			.30085	
16				.53280			.30058	
17				.61445			.31971	
18	.37127			.49937				
19	.38517							.35451
20	.46244						.37949	
21	.70559							
22	.68068							
23	.68207							
24	.38571			.35773				

ตาราง 12 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
25	.31766			.47716				
26	.37035			.38202				
27	.67970							
28				.64894				
29	.58408							
30	.37058		.36636					.38065
31	.36592			.49073				
32	.41798		.35446					.34632
33	.57657							
34	.62369							
35	.53500							
36	.59401							
37				.66656				
38	.36430			.55045				
39	.60148							
40	.38566			.52089				
41		.54362						
42		.68922						
43		.63823						
44		.74508						
45		.59757						
46		.56311						
47		.52590						
48		.43721		.50155				

ตาราง 12 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
49		.55185		.33754				
50		.34870		.47826				
51		.37138						.44533
52		.46134		.48020				
53		.63678						
54		.53157						.38390
55		.54204						.36903
56		.60510						
57		.56841						
58		.45604	.38929					
59	.32620	.37494	.37810					
60		.49756						
61			.36756		.30702			
62						.65169		
63						.70080		
64						.58673		
65					.37445			.33312
66						.52442		
67						.62332		
68						.60265		
69						.58936		
70		.32675	.39169					
71					.46411	.37272		
72			.34371		.34148			
73			.35455		.32333			

ตาราง 12 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
74		.39873			.41148			
75						.47958	.31860	
76						.43747		.37412
77	.36605		.53815					
78					.56893	.36560		
79					.43622	.56580		
80					.38625	.53215		
81					.57423	.32501	.32748	
82				.38046	.37402			
83			.57898					
84			.66707					
85			.36703					
86			.63902					
87			.35905					
88			.57765					
89			.55748					
90			.70134					
91			.65467					
92			.39059		.65903			
93					.75568			
94			.56430					
95			.37874		.67130			
96					.72662			
97			.52268					
98			.49401					

ตาราง 12 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
99			.41176					
100			.58509					

จากตาราง 12 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ขององค์ประกอบ หลังจากการหมุนแบบอโรทอนอล (Orthogonal Rotation) วิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) แล้วพิจารณาว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยพิจารณาเลือกน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) โดยเริ่มต้นเลือกเป็นรายตัวแปรหรือรายข้อทีละแถวก่อน แล้วจึงพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ จะเลือกตัวแปรหรือข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดบนองค์ประกอบนั้น และ ถ้าตัวแปรใดหรือข้อใดมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่ามากกว่า 1 องค์ประกอบ พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดที่สูงกว่าองค์ประกอบอื่นตั้งแต่ 0.1 ขึ้นไป แต่ถ้าความแตกต่างของน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง 0.1 จะถือว่าเป็นตัวแปรที่ซับซ้อน ไม่พิจารณาเป็นตัวแปรในองค์ประกอบใดเลย

จากการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบตามหลักการดังกล่าวมาข้างต้นผลจากการพิจารณาพบว่า มี 7 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบ 1 มี 10 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 21,22,23,27,29,33,34,35,36 และ 39

องค์ประกอบ 2 มี 14 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 41,42,43,44,45,46,47,49,53,54,55,56,57 และ 60

องค์ประกอบ 3 มี 15 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 77,83,84,85,86,87,88,89,90,91,94,97,98, 99 และ 100

องค์ประกอบ 4 มี 11 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 13,16,17,18,25,28,31,37,38,40 และ 50

องค์ประกอบ 5 มี 6 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 78,81,92,93,95 และ 96

องค์ประกอบ 6 มี 10 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 62,63,64,66,67,68,69,75,79 และ 80

องค์ประกอบ 7 มี 9 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 1,2,3,4,5,6,7,8 และ 10

องค์ประกอบ 8 ไม่มีตัวแปร

ส่วนตัวแปรที่ถูกตัดออกไป เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกัน และอยู่บนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ มี 25 ตัวแปรคือ 9,11,12,14,15,19,20,24,26, 30,32,48,51,52,58,59,61,65,70,71,72,73,74,76 และ 82

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบซึ่งกำหนดให้มีจำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป แล้วจึงมีองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ 1,2,3,4,5,6 และ 7

การตั้งชื่อองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ตั้งชื่อองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ชัดเจน 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ 1 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 21,22,23,27,29,33,34,35,36 และ 39 ดัง
แสดงในตาราง 13

ตาราง 13 องค์ประกอบ 1

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
21	ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น	0.70559
22	ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและหัวหน้า	0.68068
23	ต้องการความเสมอภาคในสังคม	0.68207
27	ทำให้เป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป	0.67970
29	เป็นหลักประกันในการเข้าสังคม	0.58408
33	เป็นทางเลือกใหม่ที่สังคมยอมรับ	0.57657
34	ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล	0.62369
35	ทำให้ได้พบบุคคลที่มีสถานภาพสูงในสังคม	0.53500
36	ช่วยเพิ่มความมั่นใจเมื่อเข้าสังคม	0.59401
39	ทำให้ได้รับเกียรติจากคนรอบข้าง	0.60148
	ค่าไอเกน เท่ากับ 20.59485	

จากตาราง 13 องค์ประกอบ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.53500 ถึง 0.70559 มีค่าไอเกนเท่ากับ 20.59485 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านสังคม

องค์ประกอบ 2 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 41,42,43,44,45,46,47,49,53,54,55,56, 57 และ 60 ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 องค์ประกอบ 2

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
41	ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ	0.54362
42	เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น	0.68922
43	เพื่อประกอบอาชีพได้ดีขึ้น	0.63823
44	เพื่อให้รายได้เพิ่มขึ้น	0.74508
45	เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ	0.59757
46	เพื่อให้มีโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้างาน	0.56311
47	ต้องการนำวุฒิปริญญาโทมาปรับอัตราเงินเดือน	0.52590
49	ทำให้มีโอกาสมองหาช่องทางในการสร้างงาน	0.55185
53	ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า	0.63678
54	ทำให้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการในอนาคต	0.53157
55	เป็นการเตรียมแสวงหาอาชีพสำหรับอนาคต	0.54204
56	เป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ	0.60510
57	เป็นการเพิ่มโอกาสในการหางานใหม่	0.56841
60	วิชาที่เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	0.49756
	ค่าไอเกน เท่ากับ 6.05131	

จากตาราง 14 องค์ประกอบ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.49756 ถึง 0.74508 มีค่าไอเกนเท่ากับ 6.05131 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านอาชีพ

องค์ประกอบ 3 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 77,83,84,85,86,87,88,89,90,91,94,97,98, 99 และ 100 ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 องค์ประกอบ 3

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
77	สาขาวิชาที่เลือกเรียนจบได้ง่ายกว่าที่อื่น	0.53815
83	หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ	0.57895
84	ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง	0.66707
85	มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนที่ประกอบอาชีพ ในสาขาที่เลือกเรียน	0.36703
86	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนและชักชวนให้มาศึกษาต่อ	0.63902
87	พ่อแม่สนับสนุนให้มาศึกษาต่อ	0.35905
88	เข้าศึกษาต่อเพราะตนเองสอบเข้ามาได้โดยบังเอิญ	0.57765
89	ผู้ประกอบการทางการเงินที่ไม่ใช่บิดามารดาเป็นผู้ต้องการให้ ศึกษาต่อ	0.55748
90	สอบชิงทุนของหน่วยงานในสังกัดอยู่ได้	0.70134
91	เรียนตามเพื่อนๆ	0.65467
94	อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้มาศึกษาต่อ	0.56430
97	เพราะคนส่วนมาเลือกอาชีพนี้	0.52268
98	ญาติพี่น้องสนับสนุนให้ศึกษาต่อ	0.49401
99	เพราะต้องการให้เป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง	0.41176
100	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ	0.58509
ค่าไอเกน เท่ากับ 4.86016		

จากตาราง 15 องค์ประกอบ 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.35905 ถึง 0.70134 มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.86016 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ 4 ประกอบด้วย ตัวแปรข้อที่ 13,16,17,18,25,28,31,37,38,40 และ 50 ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 องค์ประกอบ 4

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
13	เพื่อให้เวลาร่างให้เกิดประโยชน์	0.41332
16	ทำให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น	0.53280
17	เพื่อนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานและ การดำเนินชีวิต	0.61445
18	เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง	0.49937
25	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลากหลาย	0.47716
28	ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	0.64894
31	ทำให้ได้สร้างประโยชน์กับสังคม	0.49073
37	ทำให้มีความรู้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม	0.66656
38	ทำให้เป็นผู้ทันสมัย	0.55045
40	เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม	0.52089
50	ทำให้มีความรู้เฉพาะทางของสายอาชีพที่จำเป็นต่อการดำเนิน ชีวิต	0.47826
ค่าไอเกน เท่ากับ 4.18641		

จากตาราง 16 องค์ประกอบ 4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.41332 ถึง 0.66656 มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.18641 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม

องค์ประกอบ 5 ประกอบด้วย ตัวแปรข้อที่ 78,81,92,93,95 และ 96 ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 องค์ประกอบ 5

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
78	มีความพร้อมในการจัดการศึกษา เช่น จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์	0.56893
81	ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการ ศึกษา	0.57423
92	อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อวงการการศึกษาของประเทศ	0.65903
93	อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญทางการศึกษา	0.75568
95	อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพและอภยาศัยดี	0.67130
96	อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนดี	0.72662
ค่าไอเกน เท่ากับ 2.74304		.

จากตาราง 17 องค์ประกอบ 5 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.56893 ถึง 0.75568 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.74304 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ 6 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 62,63,64,66,67,68,69,75,79 และ 80
 ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 องค์ประกอบ 6

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
62	ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน	0.65169
63	นิยมชมชอบชื่อเสียงของสถาบัน	0.70080
64	สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา	0.58673
66	มีความคุ้นเคยกับสถาบันแห่งนี้มาก่อน	0.52442
67	ต้องการเป็นนักศึกษาและได้รับปริญญาจากสถาบันแห่งนี้	0.62332
68	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้ นักศึกษาสามารถหางานทำได้ง่าย	0.60265
69	มีความภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้	0.58936
75	มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการศึกษา	0.47958
79	เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง	0.56580
80	เป็นสถาบันที่มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคม	0.53215
	ค่าไอเกน เท่ากับ 2.47108	

จากตาราง 18 องค์ประกอบ 6 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.47958 ถึง 0.70080 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.47108 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านสถาบัน

องค์ประกอบ 7 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 1,2,3,4,5,6,7,8 และ 10 ดังแสดงใน
ตาราง 19

ตาราง 19 องค์ประกอบ 7

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1	ต้องการเพิ่มพูนความรู้	0.48606
2	เพื่อยกระดับฐานะของตน	0.44558
3	เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้	0.65528
4	ต้องการพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้มากที่สุด	0.56240
5	ต้องการรับปริญญาามหาบัณฑิต	0.57093
6	ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ	0.63095
7	ทำให้ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น	0.66069
8	เพื่อพิสูจน์ว่าตนเองก็เรียนได้	0.61089
10	เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการสมัยใหม่	0.50588
	ค่าไอเกน เท่ากับ 1.96042	

จากตาราง 19 องค์ประกอบ 7 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.44558 ถึง 0.66069 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.96042 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง

3.2.3 การวิเคราะห์แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาหญิง สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 750 คน ได้องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่าหนึ่ง จำนวน 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีค่าความแปรปรวนสะสมทั้ง 8 องค์ประกอบเท่ากับ 46.1%ของความแปรปรวนทั้งหมด แล้วหมุนแกนแบบอโรคอนอลด้วยวิธีแวลูแมกซ์ (Varimax Method) และเมื่อพิจารณาข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป ได้ผลดังตาราง 20

ตาราง 20 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบจากการหมุนแกนแบบอโรคอนอลที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป
(N = 750) นักศึกษาหญิง

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1							.47029	
2		.38394					.39055	
3							.37423	
4			.39674				.42768	
5							.39661	.49320
6							.46935	.34657
7							.56814	
8		.40424					.36719	
9		.42725	.35873					
10			.43050				.31680	
11	.46204						.45720	
12							.54955	
13			.52037					
14			.35856					.32353
15			.30280				.52330	
16			.49187				.34602	
17			.50328				.37220	
18		.37080					.38751	
19		.31701	.51659					
20	.31076						.32489	
21		.67205						
22		.63853						
23		.67396						
24		.39337	.44069					

ตาราง 20 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
25		.38197	.54035					
26		.36798	.56074					
27		.64548						
28		.31969	.56921					
29		.65937						
30		.43893	.31137					
31		.30847	.36900					
32		.52534						
33	.31748	.55292						
34		.52299						.31532
35		.53725						
36		.55960						
37			.45546					
38		.51197	.37844					
39		.61075						
40		.35348	.45667					
41	.43874							
42	.66202							
43	.65922							
44	.76703							
45	.71431							
46	.62717							
47	.53798	.32734						
48	.45235		.51432					
49	.54133		.40044					

ตาราง 20 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
50	.35849		.51262					
51	.31178		.47445					
52	.43207		.39687					
53	.64177							
54	.40852		.31449					
55	.53266		.35682					
56	.61916							
57	.59487							
58	.38859	.47410						
59	.39887	.39316						
60	.49979							
61			.35712			.32985		
62				.68618				
63				.74696				
64				.45645		.33838		
65	.35869					.37407		
66				.50140				
67				.58122				
68				.62303				
69				.69081				
70				.33887				.35828
71				.42519		.47829		
72	.36730					.36427		
73				.41432				
74				.34389				

ตาราง 20 (ต่อ)

ตัวแปร	องค์ประกอบ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
100					.61098			

จากตาราง 20 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ขององค์ประกอบ หลังจากการหมุนแบบอโรทอนอล (Orthogonal Rotation) วิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) แล้วพิจารณาว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยพิจารณาเลือกน้ำหนักองค์ประกอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) โดยเริ่มต้นเลือกเป็นรายตัวแปรหรือรายข้อทีละแถวก่อน แล้วจึงพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบจะเลือกตัวแปรหรือข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดบนองค์ประกอบนั้นและถ้าตัวแปรใดหรือข้อใดมีค่า น้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่ามากกว่า 1 องค์ประกอบ พิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดที่สูงกว่าองค์ประกอบอื่นตั้งแต่ 0.1 ขึ้นไป แต่ถ้าความแตกต่างของน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง 0.1 จะถือว่าเป็นตัวแปรที่ซับซ้อน ไม่พิจารณาเป็นตัวแปรในองค์ประกอบใดเลย

จากการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบตามหลักการดังกล่าวมาข้างต้นผลจากการพิจารณาพบว่า มี 8 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบ 1 มี 13 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 41,42,43,44,45,46,47,49,53,55,56,57 และ 60

องค์ประกอบ 2 มี 13 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 21,22,23,27,29,30,32,33,34,35,36,38 และ 39

องค์ประกอบ 3 มี 12 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 10,13,16,17,19,25,26,28,37,40,50 และ 51

องค์ประกอบ 4 มี 12 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 62,63,64,66,67,68,69,73,74,75,79 และ 80

องค์ประกอบ 5 มี 10 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 83,84,85,86,89,90,91,94,97 และ 100

องค์ประกอบ 6 มี 5 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 81,92,93,95 และ 96

องค์ประกอบ 7 มี 6 ตัวแปร คือตัวแปรที่ 1,3,6,7,12 และ 15

องค์ประกอบ 8 มี 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่ 98 และ 99

ส่วนตัวแปรที่ถูกตัดออกไป เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันและอยู่บนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ มี 27 ตัวแปรคือ 2,4,5,8,9,11,14,18, 20,24,31,48,52,54,58,59,61,65,70,71,72,76,77,78,82,87 และ 88

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบซึ่งกำหนดให้มีจำนวนตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป แล้วจึงมีองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ 1,2,3,4,5,6 และ 7

การตั้งชื่อองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ตั้งชื่อองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ชัดเจน 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ 1 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 41,42,43,44,45,46,47,49,53,55,56,
57 และ 60 ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 องค์ประกอบ 1

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
41	ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ	0.43874
42	เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น	0.66202
43	เพื่อประกอบอาชีพได้ดีขึ้น	0.65922
44	เพื่อให้รายได้เพิ่มขึ้น	0.76703
45	เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ	0.71431
46	เพื่อให้มีโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้างาน	0.62717
47	ต้องการนำวุฒิปริญญาโทมาปรับอัตราเงินเดือน	0.53798
49	ทำให้มีโอกาสมองหาช่องทางในการสร้างงาน	0.54133
53	ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า	0.64177
55	เป็นการเตรียมแสวงหาอาชีพสำหรับอนาคต	0.53266
56	เป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ	0.61919
57	เป็นการเพิ่มโอกาสในการหางานใหม่	0.59487
60	วิชาที่เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน	0.49979
	ค่าไอเกน เท่ากับ 25.21954	

จากตาราง 21 องค์ประกอบ 1 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.43874
ถึง 0.76703 มีค่าไอเกนเท่ากับ 25.21954 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านอาชีพ

องค์ประกอบ 2 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 21,22,23,27,29,30,32,33,34,35,36,38 และ 39 ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 องค์ประกอบ 2

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
21	ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น	0.67205
22	ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและหัวหน้า	0.63853
23	ต้องการความเสมอภาคในสังคม	0.67396
27	ทำให้เป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป	0.64548
29	เป็นหลักประกันในการเข้าสังคม	0.65937
30	ทำให้หลีกเลี่ยงปัญหาส่วนตัวได้	0.43893
32	ทำให้ช่วยลดคำครหาเกี่ยวกับการว่างงาน	0.52534
33	เป็นทางเลือกใหม่ที่สังคมยอมรับ	0.55292
34	ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล	0.52299
35	ทำให้ได้พบบุคคลที่มีสถานภาพสูงในสังคม	0.53725
36	ช่วยเพิ่มความมั่นใจเมื่อเข้าสังคม	0.55960
38	ทำให้เป็นผู้ทันสมัย	0.51197
39	ทำให้ได้รับเกียรติจากคนรอบข้าง	0.61075
	ค่าไอเกน เท่ากับ 5.00100	

จากตาราง 22 องค์ประกอบ 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.43893 ถึง 0.67396 มีค่าไอเกนเท่ากับ 5.00100 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านสังคม

องค์ประกอบ 3 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 10,13,16,17,19,25,26,28,37,40,50 และ 51 ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 องค์ประกอบ 3

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
10	เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการสมัยใหม่	0.43050
13	เพื่อให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	0.52037
16	ทำให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น	0.49187
17	เพื่อนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานและการดำเนินชีวิต	0.50328
19	เพื่อต้องการเปลี่ยนบรรยากาศให้กับตนเอง	0.51659
25	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลากหลาย	0.54035
26	ทำให้มีเพื่อใหม่มากขึ้น	0.56074
28	ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	0.56921
37	ทำให้มีความรู้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม	0.45546
40	เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม	0.45667
50	ทำให้มีความรู้เฉพาะทางของสายอาชีพที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต	0.51262
51	ทำให้มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ	0.47445
ค่าไอเกน เท่ากับ 4.39629		

จากตาราง 23 องค์ประกอบ 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.43050 ถึง 0.56921 มีค่าไอเกนเท่ากับ 4.39629 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม

องค์ประกอบ 4 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 62,63,64,66,67,68,69,73,74,75,79 และ 80 ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 องค์ประกอบ 4

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
62	ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน	0.68618
63	นิยมชมชอบชื่อเสียงของสถาบัน	0.74696
64	สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา	0.45645
66	มีความคุ้นเคยกับสถาบันแห่งนี้มาก่อน	0.50140
67	ต้องการเป็นนักศึกษาและได้รับปริญญาจากสถาบันแห่งนี้	0.58122
68	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้นักศึกษาสามารถหางานทำได้ง่าย	0.62303
69	มีความภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้	0.69081
73	สาขาวิชาที่เปิดสอนไม่เปิดสอนในสถาบันอื่น	0.41432
74	สาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นสาขาที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการ	0.34389
75	มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการศึกษา	0.50456
79	เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง	0.64900
80	เป็นสถาบันที่มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคม	0.52500
	ค่าไอเกน เท่ากับ 3.21786	

จากตาราง 24 องค์ประกอบ 4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.34389 ถึง 0.74696 มีค่าไอเกนเท่ากับ 3.21786 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านสถาบัน

องค์ประกอบ 5 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 83,84,85,86,89,90,91,94,97 และ 100
 ดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 องค์ประกอบ 5

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
83	หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ	0.70252
84	ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง	0.62199
85	มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนที่ประกอบอาชีพ ในสาขาที่เลือกเรียน	0.42074
86	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนและชักชวนให้มาศึกษาต่อ	0.64103
89	ผู้ประกอบการทางการเงินที่ไม่ใช่บิดามารดาเป็นผู้ต้องการให้ ศึกษาต่อ	0.61298
90	สอบชิงทุนของหน่วยงานในสังกัดอยู่ได้	0.73672
91	เรียนตามเพื่อนๆ	0.60391
94	อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้มาศึกษาต่อ	0.53725
97	เพราะคนส่วนมาเลือกอาชีพนี้	0.54024
100	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ	0.61098
ค่าไอเกน เท่ากับ 2.51604		

จากตาราง 25 องค์ประกอบ 5 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.42074 ถึง 0.73672 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.51604 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ 6 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 81,92,93,95 และ 96 ดังแสดงใน
ตาราง 26

ตาราง 26 องค์ประกอบ 6

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
81	ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการ ศึกษา	0.50226
92	อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อวงการการศึกษาของประเทศ	0.66964
93	อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญทางการศึกษา	0.72259
95	อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพและอรรถยาศัยดี	0.70377
96	อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนดี	0.70607
ค่าไอเกน เท่ากับ 2.03875		

จากตาราง 26 องค์ประกอบ 6 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.50226 ถึง
0.72259 มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.03875 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านคุณภาพ
ของอาจารย์

องค์ประกอบ 7 ประกอบด้วยตัวแปรข้อที่ 1,3,6,7,12 และ 15 ดังแสดงใน
ตาราง 27

ตาราง 27 องค์ประกอบ 7

ตัวแปร (ข้อ)	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1	ต้องการเพิ่มพูนความรู้	0.47029
3	เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้	0.37423
6	ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ	0.46935
7	ทำให้ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น	0.56814
12	เป็นการเพิ่มศักยภาพของตนเอง	0.54955
15	เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น	0.52330
ค่าไอเกน เท่ากับ 1.93567		

จากตาราง 27 องค์ประกอบ 7 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.37423 ถึง 0.56814 มีค่าไอเกนเท่ากับ 1.93567 เรียกชื่อองค์ประกอบนี้ว่า แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง

3.2.4 การพิจารณาผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ

จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 3 ครั้ง จะมีตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบต่าง ๆ ดังแสดงไว้ในตาราง 29 ดังนี้

ตาราง 28 ตัวแปรที่ปรากฏอยู่ในแต่ละองค์ประกอบของแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

องค์ประกอบแรงจูงใจ	ตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ		
	รวม	ชาย	หญิง
1. ด้านการพัฒนาตนเอง	1,2,3,4,5,6,7,8,	1,2,3,4,5,6,7,8,10	1,3,6,7,12,15
2. ด้านสังคม	21,22,23,27,29, 33,34,35,36,39	21,22,23,27,29, 33,34,35,36, 39	21,22,23,27,29, 30,32,33,34,35, 36,38,39
3. ด้านอาชีพ	41,42,43,44,45, 46,47,49,53,54, 55,56,57,60	41,42,43,44,45, 46,47,49,53,54, 55,56,57,60	41,42,43,44,45, 46,47,49,53,55, 56,57,60
4. ด้านสถาบัน	62,63,64,66,67, 68,69,73,79,80,	62,63,64,66,67, 68,69,75,79,80	62,63,64,66,67, 68,69,73,74,75, 79,80
5. ด้านความต้องการของบุคคล ที่เกี่ยวข้อง	83,84,85,88,89, 90,91,94,97,98, ,99,100	77,83,84,85,86, 87,88,89,90,91, 94,97,98,99,100	83,84,85,86,89, 90,91,94,97
6. ด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม	16,17,28,37,40 48,50	13,16,17,18,25,28 31,37,38,40,50	10,13,16,17, 19,25,26,28, 37,40,50,51
7. ด้านคุณภาพของอาจารย์	81,92,93,95,96	78,81,92,93,95,96	81,92,93,95, 96,98,99

จากตาราง 28 แสดงว่านักศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยเอกชน เขต กรุงเทพมหานคร ทั้งโดยรวมและแยกเพศชายและหญิงมีแรงจูงใจ 7 องค์ประกอบ แต่ในตารางมีตัวแปรที่ประกอบในแต่ละองค์ประกอบใกล้เคียงกันมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์หาองค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม
2. เพื่อวิเคราะห์หาองค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร ได้นักศึกษา 1,500 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา มีข้อความถามเกี่ยวกับเพศของ นักศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจ ในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 100 ข้อความ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ๆ ละ 20 ข้อ คือ

ด้านการพัฒนาตนเอง	จำนวน 20 ข้อ
ด้านสังคม	จำนวน 20 ข้อ
ด้านอาชีพ	จำนวน 20 ข้อ
ด้านสถาบัน	จำนวน 20 ข้อ
ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง	จำนวน 20 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราจัดอันดับ (Rating Scale)

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยต่างๆ โดยดำเนินการ 3 ครั้ง ดังนี้

1. นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท จำนวน 100 ชุด ไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักศึกษาจำนวน 150 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกสูง คือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ของเอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1957 : 153) ปรากฏว่าได้ข้อคำถามจำนวน 100 ข้อความ (ดังภาคผนวก)

2. นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่ได้จาก 1. ไปทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามกลุ่มเดียวกัน จำนวน 150 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9964

3. นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่ได้จาก 2. ไปทดสอบครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง จำนวน 1,500 คน เพื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

3.1 วิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 1 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 1,500 คน

3.2 วิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 2 จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาย จำนวน 750 คน

3.3 วิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหญิง จำนวน 750 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบ

3.1 ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของ นักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามเพศ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จากการทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละข้อ ปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 100 ข้อ ได้แบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ทั้ง 100 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 1.8678 ถึง 11.9848

2. จากการทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9964

3. จากการทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

3.1 หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

3.1.1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 1,500 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.1985 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.3109 คะแนน

3.1.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 750 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.1842 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.2966 คะแนน

3.1.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นนักศึกษาหญิง จำนวน 750 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.2117 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.3231 คะแนน

3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบ ทำการวิเคราะห์ 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,500 คน ปรากฏว่าได้องค์ประกอบจำนวน 7 องค์ประกอบ คือ แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง แรงจูงใจด้านสังคม แรงจูงใจด้านอาชีพ แรงจูงใจด้านสถาบัน แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม และ แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ มีค่าความร่วมกันของตัวแปรตั้งแต่ 0.11946 ถึง 0.65667 มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 44.6% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

ครั้งที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชาย 750 คน ปรากฏว่าได้ องค์ประกอบจำนวน 7 องค์ประกอบ คือ แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง แรงจูงใจด้านสังคม แรงจูงใจด้านอาชีพ แรงจูงใจด้านสถาบัน แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง แรงจูงใจการปรับตัวเข้ากับสังคม และ แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ มีค่าความร่วมกันของตัวแปรตั้งแต่ 0.10541 ถึง 0.64393 มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 44.7% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

ครั้งที่ 3 วิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหญิง 750 คน ปรากฏว่าได้ องค์ประกอบจำนวน 7 องค์ประกอบ คือ แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง แรงจูงใจด้านสังคม แรงจูงใจด้านอาชีพ แรงจูงใจด้านสถาบัน แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม และ แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ มีค่าความร่วมกันของตัวแปรตั้งแต่ 0.10104 ถึง 0.64393 มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 46.1% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 3 ครั้ง ได้ 7 องค์ประกอบโดยเมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แสดงข้อความที่อยู่ในแต่ละองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบโดยรวม (1500 คน) ที่ได้มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ 1 แรงจูงใจด้านอาชีพ ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ
2. เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น
3. เพื่อประกอบอาชีพได้ดีขึ้น
4. เพื่อให้รายได้เพิ่มขึ้น
5. เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ
6. เพื่อให้มีโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้างาน
7. ต้องการนำวุฒิปริญญาโทมาปรับอัตราเงินเดือน
8. ทำให้มีโอกาสมองหาช่องทางในการสร้างงาน
9. ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า
10. ทำให้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการในอนาคต
11. เป็นการเตรียมแสงหาอาชีพสำหรับอนาคต

12. เป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ
13. เป็นการเพิ่มโอกาสในการหางานใหม่
14. วิชาที่เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

องค์ประกอบ 2 แรงจูงใจด้านสังคม ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น
2. ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและหัวหน้า
3. ต้องการความเสมอภาคในสังคม
4. ทำให้เป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป
5. เป็นหลักประกันในการเข้าสังคม
6. เป็นทางเลือกใหม่ที่สังคมยอมรับ
7. ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล
8. ทำให้ได้พบบุคคลที่มีสถานภาพสูงในสังคม
9. ช่วยเพิ่มความมั่นใจเมื่อเข้าสังคม
10. ทำให้ได้รับเกียรติจากคนรอบข้าง

องค์ประกอบ 3 แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ
2. ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง
3. มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนที่ประกอบอาชีพในสาขาที่เลือกเรียน
4. เพื่อนร่วมงานสนับสนุนและชักชวนให้มาศึกษาต่อ
5. เข้าศึกษาต่อเพราะตนเองสอบเข้ามาได้โดยบังเอิญ
6. ผู้อุปการะทางด้านการเงินที่ไม่ใช่บิดามารดาเป็นผู้ต้องการให้ศึกษาต่อ
7. สอบชิงทุนของหน่วยงานในสังกัดอยู่ได้
8. เรียนตามเพื่อน ๆ
9. อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้มาศึกษาต่อ
10. เพราะคนส่วนมาเลือกอาชีพนี้
11. ญาติพี่น้องสนับสนุนให้ศึกษาต่อ

12. เพราะต้องการให้เป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง
13. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ

องค์ประกอบ 4 แรงจูงใจด้านสถาบัน ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน
2. นิยมชมชอบชื่อเสียงของสถาบัน
3. สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา
4. มีความคุ้นเคยกับสถาบันแห่งนี้มาก่อน
5. ต้องการเป็นนักศึกษาและได้รับปริญญาจากสถาบันแห่งนี้
6. เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้นักศึกษาสามารถหางานทำได้ง่าย
7. มีความภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้
8. สาขาวิชาที่เปิดสอนไม่เปิดสอนในสถาบันอื่น
9. เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง
10. เป็นสถาบันที่มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคม

องค์ประกอบ 5 แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ทำให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น
2. เพื่อนำความรู้อมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานและการดำเนินชีวิต
3. ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
4. ทำให้มีความรู้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม
5. เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม
6. ได้นำความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ
7. ทำให้มีความรู้เฉพาะทางของสายอาชีพที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต

องค์ประกอบ 6 แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการการศึกษา
2. อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อวงการการศึกษาของประเทศ
3. อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญทางการศึกษา
4. อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพและอัธยาศัยดี

5. อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนดี

องค์ประกอบ 7 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการเพิ่มพูนความรู้
2. เพื่อยกระดับฐานะของตน
3. เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้
4. ต้องการพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้มากที่สุด
5. ต้องการรับปริญญาหมาบัณฑิต
6. ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ
7. ทำให้ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น
8. เพื่อพิสูจน์ว่าตนเองก็เรียนได้

องค์ประกอบของนักศึกษาชาย (750 คน) ที่ได้มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ 1 แรงจูงใจด้านสังคม ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น
2. ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและหัวหน้า
3. ต้องการความเสมอภาคในสังคม
4. ทำให้เป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป
5. เป็นหลักประกันในการเข้าสังคม
6. เป็นทางเลือกใหม่ที่สังคมยอมรับ
7. ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล
8. ทำให้ได้พบบุคคลที่มีสถานภาพสูงในสังคม
9. ช่วยเพิ่มความมั่นใจเมื่อเข้าสังคม
10. ทำให้ได้รับเกียรติจากคนรอบข้าง

องค์ประกอบ 2 แรงจูงใจด้านอาชีพ ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ
2. เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น

3. เพื่อประกอบอาชีพได้ดีขึ้น
4. เพื่อให้รายได้เพิ่มขึ้น
5. เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ
6. เพื่อให้มีโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้างาน
7. ต้องการนำวุฒิปริญญาโทมาปรับอัตราเงินเดือน
8. ทำให้มีโอกาสมองหาช่องทางในการสร้างงาน
9. ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า
10. ทำให้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการในอนาคต
11. เป็นการเตรียมแสงหาอาชีพสำหรับอนาคต
12. เป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ
13. เป็นการเพิ่มโอกาสในการหางานใหม่
14. วิชาที่เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

องค์ประกอบ 3 แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. สาขาวิชาที่เลือกเรียนจบได้ง่ายกว่าที่อื่น
2. หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ
3. ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง
4. มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนที่ประกอบอาชีพในสาขาที่เลือกเรียน
5. เพื่อร่วมงานสนับสนุนและชักชวนให้มาศึกษาต่อ
6. พ่อแม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ
7. เข้าศึกษาต่อเพราะตนเองสอบเข้ามาได้โดยบังเอิญ
8. ผู้อุปการะทางด้านการเงินที่ไม่ใช่บิดามารดาเป็นผู้ต้องการให้ศึกษาต่อ
9. สอบชิงทุนของหน่วยงานในสังกัดอยู่ได้
10. เรียนตามเพื่อน ๆ
11. อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้มาศึกษาต่อ
12. เพราะคนส่วนมาเลือกอาชีพนี้
13. ญาติพี่น้องสนับสนุนให้ศึกษาต่อ
14. เพราะต้องการให้เป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง

15. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ

องค์ประกอบ 4 แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. ทำให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น
3. เพื่อนำความรู้มาใช้ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานและการดำเนินชีวิต
4. เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง
5. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลากหลาย
6. ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
7. ทำให้ได้สร้างประโยชน์กับสังคม
8. ทำให้มีความรู้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม
9. ทำให้เป็นผู้ทันสมัย
10. เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม
11. ทำให้มีความรู้เฉพาะทางของสายอาชีพที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต

องค์ประกอบ 5 แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. มีความพร้อมในการจัดการศึกษา เช่น จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์
2. ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการการศึกษา
3. อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อวงการการศึกษาของประเทศ
4. อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญทางการศึกษา
5. อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพและอัธยาศัยดี
6. อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนดี

องค์ประกอบ 6 แรงจูงใจด้านสถาบัน ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน
2. นิยมชมชอบชื่อเสียงของสถาบัน
3. สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา
4. มีความคุ้นเคยกับสถาบันแห่งนี้มาก่อน
5. ต้องการเป็นนักศึกษาและได้รับปริญญาจากสถาบันแห่งนี้

6. เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้นักศึกษาสามารถหางานทำได้ง่าย
7. มีความภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้
8. มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการศึกษา
9. เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง
10. เป็นสถาบันที่มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคม

องค์ประกอบ 7 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการเพิ่มพูนความรู้
2. เพื่อยกระดับฐานะของตน
3. เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้
4. ต้องการพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้มากที่สุด
5. ต้องการรับปริญญาหมายบัณฑิต
6. ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ
7. ทำให้ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น
8. เพื่อพิสูจน์ว่าตนเองก็เรียนได้
9. เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการสมัยใหม่

องค์ประกอบของนักศึกษาหญิง (750 คน) ที่ได้มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ 1 แรงจูงใจด้านอาชีพ ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ
2. เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น
3. เพื่อประกอบอาชีพได้ดีขึ้น
4. เพื่อให้รายได้เพิ่มขึ้น
5. เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ
6. เพื่อให้มีโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้างาน
7. ต้องการนำวุฒิปริญญาโทมาปรับอัตราเงินเดือน
8. ทำให้มีโอกาสมองหาช่องทางในการสร้างงาน

9. ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า
10. เป็นการเตรียมแสวงหาอาชีพสำหรับอนาคต
11. เป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ
12. เป็นการเพิ่มโอกาสในการหางานใหม่
13. วิชาที่เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

องค์ประกอบ 2 แรงจูงใจด้านสังคม ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น
2. ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและหัวหน้า
3. ต้องการความเสมอภาคในสังคม
4. ทำให้เป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป
5. เป็นหลักประกันในการเข้าสังคม
6. ทำให้หลีกเลี่ยงปัญหาส่วนตัวได้
7. ทำให้ช่วยลดคำครหาเกี่ยวกับการว่างงาน
8. เป็นทางเลือกใหม่ที่สังคมยอมรับ
9. ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล
10. ทำให้ได้พบบุคคลที่มีสถานภาพสูงในสังคม
11. ช่วยเพิ่มความมั่นใจเมื่อเข้าสังคม
12. ทำให้เป็นผู้ทันสมัย
13. ทำให้ได้รับเกียรติจากคนรอบข้าง

องค์ประกอบ 3 แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการสมัยใหม่
2. เพื่อให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
3. ทำให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น
4. เพื่อนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานและการดำเนินชีวิต
5. เพื่อต้องการเปลี่ยนบรรยากาศให้กับตนเอง
6. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลากหลาย
7. ทำให้มีเพื่อนใหม่มากขึ้น

8. ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
9. ทำให้มีความรู้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม
10. เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม
11. ทำให้มีความรู้เฉพาะทางของสายอาชีพที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต
12. ทำให้มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ

องค์ประกอบ 4 แรงจูงใจด้านสถาบัน ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน
2. นิยมชมชอบชื่อเสียงของสถาบัน
3. สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา
4. มีความคุ้นเคยกับสถาบันแห่งนี้มาก่อน
5. ต้องการเป็นนักศึกษาและได้รับปริญญาจากสถาบันแห่งนี้
6. เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้นักศึกษาสามารถหางานทำได้ง่าย
7. มีความภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้
8. สาขาวิชาที่เปิดสอนไม่เปิดสอนในสถาบันอื่น
9. สาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นสาขาที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการ
10. มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการศึกษา
11. เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง
12. เป็นสถาบันที่มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคม

องค์ประกอบ 5 แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ
2. ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง
3. มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนที่ประกอบอาชีพในสาขาที่เลือกเรียน
4. เพื่อนร่วมงานสนับสนุนและชักชวนให้มาศึกษาต่อ
5. ผู้อุปการะทางด้านการเงินที่ไม่ใช่บิดามารดาเป็นผู้ต้องการให้ศึกษาต่อ
6. สอบชิงทุนของหน่วยงานในสังกัดอยู่ได้
7. เรียนตามเพื่อน ๆ

8. อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้มาศึกษาต่อ
9. เพราะคนส่วนมาเลือกอาชีพนี้
10. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ

องค์ประกอบ 6 แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการศึกษา
2. อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อวงการศึกษาของประเทศ
3. อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญทางการศึกษา
4. อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพและอรรถาศัยดี
5. อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนดี

องค์ประกอบ 7 แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วยข้อความ ดังนี้

1. ต้องการเพิ่มพูนความรู้
2. เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ
4. ทำให้ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น
5. เป็นการเพิ่มศักยภาพของตนเอง
6. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

อภิปรายผล

1. ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,500 คน เมื่อทำการสกัดองค์ประกอบจำนวนองค์ประกอบที่ได้มีค่าไอเกนมากกว่าหนึ่งถึง 8 องค์ประกอบ ความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 44.6% ของความแปรปรวนทั้งหมด ซึ่งหมายความว่า 44.6% ของความแปรปรวนระหว่างตัวแปรทั้ง 100 ตัวแปร สามารถอธิบายได้ด้วยองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ แสดงว่าในการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม มีความแปรปรวนระหว่างตัวแปรที่ใช้อธิบายองค์ประกอบได้เกือบครึ่งหนึ่งของความแปรปรวนทั้งหมด

2. เมื่อการจำแนกตามเพศ นักศึกษาเพศชาย มี 8 องค์ประกอบ และมีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 44.7% ของความแปรปรวนทั้งหมด ซึ่งหมายความว่า 44.7% ของความแปรปรวนระหว่างตัวแปรทั้ง 100 ตัวแปร สามารถอธิบายได้ด้วยองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ แสดงว่าในการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มีความแปรปรวนระหว่างตัวแปรที่ใช้อธิบายองค์ประกอบได้เกือบครึ่งหนึ่งของความแปรปรวนทั้งหมด

3. เมื่อการจำแนกตามเพศ นักศึกษาเพศหญิง มี 8 องค์ประกอบ และมีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 46.1% ของความแปรปรวนทั้งหมดซึ่งหมายความว่า 46.1% ของความแปรปรวนระหว่างตัวแปรทั้ง 100 ตัวแปร สามารถอธิบายได้ด้วยองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบแสดงว่าในการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มีความแปรปรวนระหว่างตัวแปรที่ใช้อธิบาย องค์ประกอบได้เกือบครึ่งหนึ่งของความแปรปรวนทั้งหมด

4. จำนวนองค์ประกอบ เมื่อพิจารณาตัดเลือกหลังจากการหมุนแกนแบบอโรทอนอลโดยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) แล้วพิจารณาคัดเลือกเฉพาะตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย) และต้องมีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไปในแต่ละองค์ประกอบผลการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ไม่ว่าจะวิเคราะห์โดยรวม หรือจำแนกตามเพศได้ องค์ประกอบที่ชัดเจน 7 องค์ประกอบเท่ากัน คือ แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง แรงจูงใจด้านสังคม แรงจูงใจด้านอาชีพ แรงจูงใจด้านสถาบัน แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม และ แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ ซึ่งแรงจูงใจ ดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศอังกฤษ (NIAE.1970) ที่พบว่าเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนนั้น คือ เหตุจูงใจอาชีพ (แรงจูงใจด้านอาชีพ) เพื่อด้านพัฒนาตนเอง (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง) ต้องการเข้าร่วมสังคม (แรงจูงใจด้านสังคม) ไปจนถึง ฮูล (Houle.1961 : 15-16) ที่พบว่าแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา คือ มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและแรงจูงใจด้านอาชีพ) มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (แรงจูงใจด้านสังคม) มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้ หรือเพื่อหาความรู้ (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง) โบเชียร์. (Boshier.1971 : 3 - 26) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา ได้ 6 ด้าน คือ การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น การหลีกเลี่ยงสภาพที่เป็นอยู่ และ

การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน (แรงจูงใจด้านสังคม) การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง) การประกอบอาชีพ (แรงจูงใจด้านอาชีพ) รัตนา พุ่มไพศาล.(2521 : 33-34) ได้สำรวจความต้องการในการเข้าเรียนในสถานศึกษาของผู้ใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ต้องการความรู้ในเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อสนองความอยากรู้ อยากเห็น เพื่อต้องการประกาศนียบัตรหรือปริญญา เพื่อยกระดับการศึกษา (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง) เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพอใจ เพื่อหางานใหม่ (แรงจูงใจด้านอาชีพ) เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาส่วนตัว เพื่อต้องการเข้าใจปัญหาสังคม (แรงจูงใจด้านสังคม) ไพฑูรย์ สีนลารัตน์.(2522 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจสภาพและความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีใหม่ ปีการศึกษา 2522 คณะครุศาสตร์ พบว่า หาความรู้ให้มากที่สุด หาประสบการณ์และเรียนให้สำเร็จ ความนิยมในปริญญา (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง) นำความรู้ไปประกอบอาชีพ (แรงจูงใจด้านอาชีพ) ทำประโยชน์ให้กับสังคม ความยกย่องในสังคม (แรงจูงใจด้านสังคม) ความต้องการของครอบครัว (ความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง) ไชแสง ชวศิริ.(2525: บทคัดย่อ) ให้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า มีความต้องการสวัสดิการ สามารถมีรายได้พิเศษอื่น ๆ (แรงจูงใจด้านอาชีพ) และวิชาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และสังคมให้การยกย่อง (แรงจูงใจด้านสังคม)ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง) บิดา มารดาหรือผู้ปกครองต้องการให้เรียนพยาบาล (ความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง) สามารถขาย จอมวิญญาณ. (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องเหตุจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษาภาคกลาง พบว่า ด้านความมีเกียรติยศ ชื่อเสียง (แรงจูงใจด้านสังคม) ด้านความรัก ความถนัด ความสนใจ ต่อสาขาวิชาชีพพลศึกษา ด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพ (แรงจูงใจด้านอาชีพ) ด้านความคิดเห็นส่วนตัว (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง) ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องและความจำเป็นบางประการ (แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง) ซึ่งเหมือนกับ วาสนา เจริญวิเชียรฉาย.(2531: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สิ่งจูงใจของนักศึกษาในการเลือกเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ลัดดาวัลย์ ใ้วตระกูล.(2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของการเลือก และไม่เลือกแผนการเรียนวิชาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 สังกัดโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดลำปาง พบว่า องค์ประกอบด้านส่วนตัว เช่น เกียรติยศชื่อเสียง (แรงจูงใจด้านสังคม)

ลักษณะงานและความก้าวหน้าที่ต้องการได้รับเป็นการส่วนตัว รายได้ (แรงจูงใจด้านอาชีพ) องค์ประกอบด้านโรงเรียน (แรงจูงใจด้านสถาบัน) องค์ประกอบด้านครอบครัว (แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง) อัครชิต ที่มะทิพย์สกุล. (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจของบัณฑิตศึกษา ต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า คุณภาพของอาจารย์และการจัดการศึกษา (แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง) ความต้องการปริญญาโท บัณฑิต ความรู้ (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง) สาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของสังคม สาขาวิชาที่นิสิตมีความสามารถเรียนได้สำเร็จ สาขาวิชาที่มีความสามารถนำไปใช้ สาขาวิชาที่ตรงกับความถนัดของนิสิต (แรงจูงใจด้านอาชีพ) เกียรติภูมิของมหาวิทยาลัย (แรงจูงใจด้านสถาบัน) สุรกุล เจนอบรม. (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการและความสนใจด้านการศึกษาต่อเนื่องของข้าราชการไทย พบว่า ต้องการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อยกระดับตัวเอง เพราะอยากรู้เพื่อต้องการแก้ปัญหาบางเรื่อง เพื่อให้ได้ปริญญาบัตร (แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง) เพื่อความก้าวหน้าในงานที่ทำอยู่ เพื่อให้เข้ากับมาตรฐานที่ หน่วยงานต้องการ (แรงจูงใจด้านอาชีพ)

5. เมื่อแสดงตัวแปรที่ปรากฏอยู่ในแต่ละองค์ประกอบ ที่ทำการวิเคราะห์จำแนกตามเพศแล้วนั้น จะมีตัวแปรบางตัวที่อยู่ในองค์ประกอบของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงไม่เหมือนกัน เช่น

เมื่อพิจารณาตัวแปรที่ปรากฏในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งวิเคราะห์จำแนกตามเพศแล้วนั้น จะมีตัวแปรบางตัวที่อยู่ในองค์ประกอบของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่เหมือนกัน เช่น

1. ตัวแปรข้อที่ 5,8 และ 10 ซึ่งมีข้อความว่า "ต้องการรับปริญญาโทบัณฑิต" "เพื่อพิสูจน์ว่าตนเองก็เรียนได้" และ "เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการสมัยใหม่" ตามลำดับ ในนักศึกษาชาย ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่มีชื่อว่า แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง แต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาหญิง และตัวแปรข้อที่ 10 ไม่ปรากฏในการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรวม

2. ตัวแปรข้อที่ 12 และ 15 ซึ่งมีข้อความว่า "เป็นการเพิ่มศักยภาพของตนเอง" และ "เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น"ตามลำดับ ในนักศึกษาหญิงตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่มีชื่อว่าแรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง แต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาชาย และโดยรวม

3. ตัวแปรข้อที่ 30,32 และ 38 ซึ่งมีข้อความว่า "ทำให้หลักหนีปัญหาส่วนตัวได้" " ทำให้ช่วยลดคำครหาเกี่ยวกับการว่างงาน" และ "ทำให้เป็นผู้ทันสมัย"ตามลำดับในนักศึกษาหญิง

ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่มีชื่อว่า แรงจูงใจด้านสังคม แต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาชาย และโดยรวม

3. ตัวแปรข้อที่ 54 ซึ่งมีข้อความว่า “ทำให้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการในอนาคต” ในนักศึกษาชายและโดยรวม ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่มีชื่อว่า แรงจูงใจด้านอาชีพ แต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาหญิง ตัวแปรข้อที่ 58 ซึ่งมีข้อความว่า “เพื่อจะได้ไม่ต้องทำงานหนัก” ในนักศึกษาชาย ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่มีชื่อว่า แรงจูงใจด้านอาชีพ แต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาหญิง

5. ตัวแปรข้อที่ 74 และ 75 ซึ่งมีข้อความว่า “สาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นสาขาที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการ” และ “ มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการศึกษา ” ในนักศึกษาหญิง ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่มีชื่อว่า แรงจูงใจด้านสถาบัน ไม่ปรากฏในนักศึกษาโดยรวม แต่ตัวแปรข้อที่ 75

6. ตัวแปรข้อที่ 88 ซึ่งมีข้อความว่า “ เข้าศึกษาต่อเพราะตนเองชอบเข้ามาได้โดยบังเอิญ ” ในนักศึกษาหญิง และโดยรวม ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่มีชื่อว่า แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้องแต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาชาย

7. ตัวแปรข้อที่ 77,87,98 และ 99 ซึ่งมีข้อความว่า “สาขาวิชาที่เลือกเรียนจบได้ง่ายกว่าที่อื่น” “พ่อแม่สนับสนุนให้มาศึกษาต่อ” “ญาติพี่น้องสนับสนุนให้ศึกษาต่อ” และ “เพราะต้องการให้เป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง” ตามลำดับ ในนักศึกษาชาย ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบที่มีชื่อว่า แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาหญิง ส่วนตัวแปรข้อที่ 77 และ 87 ไม่ปรากฏในการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรวม

สำหรับตัวแปรข้อที่ 77 เป็นข้อความที่อยู่ในแรงจูงใจด้านสถาบัน แต่นักศึกษาชายตอบเป็นแรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบตกอยู่ในองค์ประกอบแรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

8. ตัวแปรข้อที่ 18,31 และ 38 ซึ่งมีข้อความว่า “เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง” “ทำให้ได้สร้างประโยชน์กับสังคม” และ “ทำให้เป็นผู้ทันสมัย” ตามลำดับในนักศึกษาชาย ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ใน องค์ประกอบ แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม แต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาหญิงและโดยรวม

9. ตัวแปรข้อที่ 48 ซึ่งมีข้อความว่า “ได้นำความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ” ในภาพโดยรวม ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ใน องค์ประกอบ แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม แต่ไม่ปรากฏในนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง

10. ตัวแปรที่ 13 และ 25 ซึ่งมีข้อความว่า “เพื่อให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์” และ “ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลากหลาย” ตามลำดับ ในนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบแรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม แต่ไม่ปรากฏใน ภาพโดยรวม

11. ตัวแปรข้อที่ 10,19,26 และ 51 ซึ่งมีข้อความว่า “เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการสมัยใหม่” “เพื่อต้องการเปลี่ยนบรรยากาศให้กับตนเอง” “ทำให้มีเพื่อนใหม่มากขึ้น” และ “ทำให้มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ” ตามลำดับ ในนักศึกษาหญิง ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบแรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม แต่ไม่ปรากฏในภาพโดยรวมและนักศึกษาชาย

12. ตัวแปรข้อที่ 78 ซึ่งมีข้อความว่า “มีความพร้อมในการจัดการศึกษา เช่น จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์” ในนักศึกษาหญิง ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบ แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ แต่ไม่ปรากฏในภาพโดยรวมและนักศึกษาชาย

13. ตัวแปรข้อที่ 81,87,98 และ 99 ซึ่งมีข้อความว่า “ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการศึกษ” “พ่อแม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ” “ญาติพี่น้องสนับสนุนให้ศึกษาต่อ” และ “เพราะต้องการให้เป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง” ตามลำดับ ในนักศึกษาหญิง ตัวแปรนี้ปรากฏอยู่ในองค์ประกอบแรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ แต่ไม่ปรากฏในภาพโดยรวมและนักศึกษาชาย

6. เหตุผลในการตั้งชื่อองค์ประกอบ มีดังนี้

องค์ประกอบ 1 ให้ชื่อว่า แรงจูงใจด้านอาชีพ เพราะว่าจำนวนตัวแปรทั้ง 14 ตัวแปรขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง แรงจูงใจด้านอาชีพ

องค์ประกอบ 2 ให้ชื่อว่า แรงจูงใจด้านสังคม เพราะว่าจำนวนตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปรขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง แรงจูงใจด้านสังคม

องค์ประกอบ 3 ให้ชื่อว่า แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพราะว่าจำนวนตัวแปรทั้ง 13 ตัวแปร ขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง แรงจูงใจด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ 4 ให้ชื่อว่า แรงจูงใจด้านสถาบัน เพราะว่าจำนวนตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปรขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง แรงจูงใจด้านสถาบัน

องค์ประกอบ 5 ให้ชื่อว่า แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม เพราะว่าจำนวนตัวแปรทั้ง 7 ตัวแปรขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง แรงจูงใจด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม

องค์ประกอบ 6 ให้ชื่อว่า แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์ เพราะว่าจำนวนตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง แรงจูงใจด้านคุณภาพของอาจารย์

องค์ประกอบ 7 ให้ชื่อว่า แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง เพราะว่าจำนวนตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปร ขององค์ประกอบนี้ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าองค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบอยู่ 7 องค์ประกอบ ซึ่งน่าจะเชื่อได้ว่า องค์ประกอบเหล่านี้ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแรงจูงใจ ที่ดีแล้ว คณะบัณฑิตวิทยาลัยควรที่จะได้เน้นถึงความสำคัญของแรงจูงใจ 7 องค์ประกอบนี้ ไปพัฒนาการศึกษา เพราะนักศึกษาที่ผลิติดอกไปเป็นมหาบัณฑิตต้องการนำความรู้ วิชาการต่าง ๆ ไปใช้ในการทำงาน และไปอยู่ในส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ ในหน่วยงานทั้งหลาย ที่อยู่ในสังคมที่จะส่งผลถึงการพัฒนาการศึกษา สังคม และประเทศในภาพรวมได้ ดังนั้นในการจัดการเรียน การสอน ตลอดจนเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ควรจะเป็นเนื้อหาที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ใน หน่วยงานที่นักศึกษาทำงานหรือใช้ในสังคมที่นักศึกษาอาศัยอยู่ได้ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยนี้ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาในเรื่องเดียวกัน โดยลดจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบลงและเพิ่มองค์ประกอบของแรงจูงใจ คือ เพิ่มองค์ประกอบด้านคุณภาพของอาจารย์ เพื่อให้ได้ องค์ประกอบที่ชัดเจน และองค์ประกอบด้านการจัดการศึกษา ที่มีต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อ
2. ควรมีการศึกษาในเรื่องเดียวกันกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล และกลุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรี
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัด และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกับรัฐบาล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติ ตย์คานนท์, นายแพทย์. นักบริหารทันสมัย พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
บัดเตอร์ฟลาย, 2533.
- ชนิษฐา วิเศษสาร และ มุกดา ศรียงค์. จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. โครงการตำรา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,
2537.
- ขุนทอง อินทร์ไทย. "การศึกษาในระดับปริญญาโท," ใน นิต้า 18. กรุงเทพฯ : องค์การนักศึกษา
สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, 2519.
- ไชแสง ขวศิริ. แรงจูงใจในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ สงขลา : ภาควิชาบริหารการศึกษาและบริหารการพยาบาล
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2525. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2540 - 2544) กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์, 2539.
- เจื้อจันท์ จงสถิตย์อยู่. "ความต้องการทางการศึกษา" "โอกาสทางการเลือก," วารสารการ
ศึกษาแห่งชาติ. 2: 17-23; ธันวาคม 2524 - มกราคม 2525.
- ขมภู ชูตินันท์กุล. การสร้างแบบวัดแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษาโดยวิธีเปรียบเทียบคู่. ปริญญาโทพนธกศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. "พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ," ครูปริทัศน์. 11 : 54-58 ; สิงหาคม
2529.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- ณรงค์ เทียนสง. "เหตุผลที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน
113 : 24-25 ; เมษายน - พฤษภาคม 2526.
- ถวิล เกื้อกุลวงศ์. การจูงใจเพื่อผลงาน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528.
- ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. องค์ประกอบที่จูงใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเองในกรุงเทพมหานคร ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

- ทองหล่อ นาคหอม. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตวิชาเอกการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2533 - 2534 ปรินิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. อัดสำเนา.
- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร : ทิพย์อักษร, 2528.
..... "ผู้ใหญ่เรียนรู้อย่างไร," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน 164 : 27 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2534.
- ปรุ่ง บุญผดุง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจของนักเรียนนาย ร้อย ตำรวจ. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2525.
อัดสำเนา.
- พรรณราย ทิพย์ะประภา. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2529.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. การสำรวจสถานการณ์และความผิเห็นของนิสิตปริญญาตรีใหม่ ปีการศึกษา 2522 กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- ยนต์ ชุ่มยิ้ม. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครูของนักศึกษาในกลุ่ม วิทยาลัยครู ภาคตะวันตก. กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2525. อัดสำเนา.
- รัตนา พุ่มไพศาล. การศึกษาผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา กรุงเทพมหานคร : ห้องภาพสุวรรณ, 2521.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : ศึกษาพร จำกัด, 2536.
- ลัดดาวัลย์ ไคว้ตระกูล การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของการเลือกและไม่เลือกแผน การเรียนวิชาอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดลำปาง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ลีลาภรณ์ นาครทรรพ. "ทิศทางการพัฒนาการศึกษาไทย," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 22(4) : 37-49 ; เมษายน - พฤษภาคม, 2531.
- วาสนา เจริญวิเชียรฉาย. สิ่งจูงใจของนักศึกษาในการเลือกเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรมระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2528.
..... ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2529.

- ส.วาสนา ประวาลพฤกษ์. เอกสารประกอบการเรียนวิชาวัดผล 522 การวิเคราะห์องค์ประกอบ
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สำนักงานกิจการ รายงานสถิติ/ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ปีการศึกษา 2540.สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สมพร พรหมจรรย์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาณิพนธ์ค.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- สามารถชาย จอมวิญญา. เหตุจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษาภาคกลาง.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- สุทิน นพเกต. "เด็กแห่งเรียนนิสิตปริญญาโทไม่ใช่แพชั่น แต่เป็นการหาความก้าวหน้าใส่ตัว," ใน
วิจัยกร. 10(1583) : 18; พฤษภาคม, 2534.
- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษาผู้ใหญ่ : พื้นฐานการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
- สุรกุล เจนอบรม. ความต้องการและความสนใจด้านการศึกษาต่อเนื่องของข้าราชการไทย.
 กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้อยู่ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2533.
- โสมอุษา เลี้ยงถนอม. เหตุจูงใจและความต้องการของผู้เรียนในโครงการรณรงค์เพื่อการรู้
หนังสือแห่งชาติในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.
- อักรชิต ทีมะทิพย์สกุล. การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับ
ปริญญาโทบัณฑิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- อารี พันธุ์ณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. บริษัท ดันอ้อ จำกัด. 2534.
- อุทุมพร ทองอุไทย. วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
 อัดสำเนา.

เอนกกุล กรี่แสง. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษโลก
แผนกเอกสารและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2521.

Adler, A. "Individual Psychology," In Psychology of 1930. pp, 395-405. Edited by C.
 Murchison Worcester Mass : Clark University, 1930.

Boshier, Roger W. "Motivation Orientation of Adult Education Participant : A Factor
 Analytic Exploration of Houle's Typology," Adult Education. 21(1) : 1971.

Brown, H. Douglas. Principles of Language Learning and Teaching. New Jersey :
 Printice-Hall, 1980.

DarKenwald, Gordon C. and Sharan B. Merriam. Adult Education : Foundation of
Practice. New York : Harper & Row Publishers, 1982.

Deci, E.L., The effects of contingent and non-contingent rewards and controls on
intrinsic motivation, Organization Behavior and Human Performance, 1972.

Edward, Allen I. Technique of Attitude Scale Construction. New York : David Mckey,
 Co. Inc., 1972.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 3rd ed. New York
 : McGraw-Hill Book Company, 1971.

Herman, Herbert J.M. "A Questionnaire Measures of Achievement Motivation," Journal
of Applied Psychology. : August, 1970.

Herzberg, Frederick et al. The Motivation to work. New York: John Willey and Sons,
 Inc., 1959.

Hilgard, Ernest R. Introduction to Psychology. New York: Harcourt, Brace and World
 Inc., 1962.

Houle, Cyril O. The Inquiring Mind. Madison, Wisc, : University of Wisconsin Press,
 1961.

Jones, H.A., What of they expect ?, in J. Rogers (ed.), Teaching on Equal Terms, 1969.

Lovell, R.B. Adult Learning. New York: John Wiley & Sons, Inc., 1980.

Maslow, A.H., Motivation and Personality. New York : Harper and Row, 1970.

- Mc Clelland, David C. The Achieving Society. Princeton, New Jersey : Van Nostrand, 1961.
- Morstain, Barry R. and Jone C. Smart. "Reasons for Participation in Adult Education Courses : A Multivariate Analysis of Group Differences," Adult Education. 24(2) : 1974.
- Morgan, Clifford and Richard A. King. Introduction to Psychology. New York: McGraw - Hill Book Co., 1966.
- National Institute for Adult Education. "Adequacy of Provision," Adult Education. 42(6) : 1970.
- Rosenberg, Morris and others. Occupation and Values. Illinois : The Free Press, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
- ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าอำนาจจำแนก t รายข้อของ
แบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษา
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขต กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษาปริญญาโททุกท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามตาม
ความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาว่าในแต่ละข้อเป็นแรงจูงใจที่มีผลทำให้ท่านตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากน้อยเพียงใด ตามความรู้สึกของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความรู้สึกของท่านเพียงระดับเดียว ดังนี้

มาก หมายความว่า ท่านมีแรงจูงใจจากเหตุผลข้อนั้นในระดับมาก
ปานกลาง หมายความว่า ท่านมีแรงจูงใจจากเหตุผลข้อนั้นในระดับปานกลาง
น้อย หมายความว่า ท่านมีแรงจูงใจจากเหตุผลข้อนั้นในระดับน้อย

ตัวอย่าง

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับแรงจูงใจ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
0	ทำให้มีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งสูง	✓		

จากการตอบนี้หมายความว่า ท่านมีแรงจูงใจจากเหตุผลในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท เพราะการเข้าเรียนปริญญาโททำให้มีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งสูงในระดับมาก

ด้านการพัฒนาตนเอง

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของแรงจูงใจ		
		มาก	ปาน กลาง	น้อย
1	ต้องการเพิ่มพูนความรู้			
2	เพื่อยกระดับฐานะของตน			
3	เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้			
4	ต้องการพัฒนาความสามารถที่มีอยู่ให้มากที่สุด			
5	ต้องการรับปริญญาหมาบัณฑิต			
6	ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ			
7	ทำให้ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น			
8	เพื่อพิสูจน์ว่าตนเองก็เรียนได้			
9	เพื่อให้มีความรู้ทัดเทียมเพื่อน			
10	เพื่อให้มีความรู้ทันกับวิทยาการสมัยใหม่			
11	ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต			
12	เป็นการเพิ่มศักยภาพของตนเอง			
13	เพื่อให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์			
14	เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อระดับปริญญาเอก			
15	เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น			
16	ทำให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น			
17	เพื่อนำความรู้มาใช้แก้ปัญหที่เกิดขึ้นในการทำงานและการดำเนินชีวิต			
18	เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง			
19	เพื่อต้องการเปลี่ยนบรรยากาศให้กับตนเอง			
20	เพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา			

ด้านสังคม

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของแรงจูงใจ		
		มาก	ปาน กลาง	น้อย
21	ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น			
22	ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและหัวหน้า			
23	ต้องการความเสมอภาคในสังคม			
24	ไม่ยอมถอยหลัง			
25	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมได้หลากหลาย			
26	ทำให้มีเพื่อนใหม่มากขึ้น			
27	ทำให้เป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป			
28	ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น			
29	เป็นหลักประกันในการเข้าสังคม			
30	ทำให้หลีกเลี่ยงปัญหาส่วนตัวได้			
31	ทำให้ได้สร้างประโยชน์กับสังคม			
32	ช่วยให้ช่วยลดคำครหาเกี่ยวกับการว่างงาน			
33	เป็นทางเลือกใหม่ที่สังคมยอมรับ			
34	ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่วงศ์ตระกูล			
35	ทำให้ได้พบบุคคลที่มีสถานภาพสูงในสังคม			
36	ช่วยเพิ่มความมั่นใจเมื่อเข้าสังคม			
37	ทำให้มีความรู้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม			
38	ทำให้เป็นผู้ทันสมัย			
39	ทำให้ได้รับเกียรติจากคนรอบข้าง			
40	เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม			

ด้านอาชีพ

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของแรงจูงใจ		
		มาก	ปาน กลาง	น้อย
41	ต้องการพัฒนาด้านอาชีพ			
42	เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น			
43	เพื่อประกอบอาชีพได้ดีขึ้น			
44	เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น			
45	เพื่อการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในอาชีพ			
46	เพื่อให้มีโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้างาน			
47	ต้องการนำวุฒิปริญญาโทมาปรับอัตราเงินเดือน			
48	ได้นำความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ			
49	ทำให้มีโอกาสมองหาช่องทางในการสร้างงาน			
50	ทำให้มีความรู้เฉพาะทางของสายอาชีพที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต			
51	ทำให้มีโอกาสประกอบอาชีพอิสระ			
52	ทำให้มีโอกาสเพิ่มทักษะทางอาชีพให้สูงขึ้น			
53	ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงก้าวหน้า			
54	ทำให้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการในอนาคต			
55	เป็นการเตรียมแสวงหาอาชีพสำหรับอนาคต			
56	เป็นบันไดไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ			
57	เป็นการเพิ่มโอกาสในการหางานใหม่			
58	เพื่อจะได้ไม่ต้องทำงานหนัก			
59	ไม่ต้องการอยู่ใต้บังคับบัญชาผู้อื่น			
60	วิชาที่เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน			

ด้านสถาบัน

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของแรงจูงใจ		
		มาก	ปาน กลาง	น้อย
61	ความสะดวกในการเดินทางมาเรียน			
62	ความผูกพันที่มีต่อสถาบัน			
63	นิยมชมชอบชื่อเสียงของสถาบัน			
64	สถาบันมีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา			
65	สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความถนัดของผู้เรียน			
66	มีความคุ้นเคยกับสถาบันแห่งนี้มาก่อน			
67	ต้องการเป็นนักศึกษาและได้รับปริญญาจากสถาบันแห่งนี้			
68	เมื่อสำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้นักศึกษาสามารถหางานทำได้ง่าย			
69	มีความภูมิใจที่ได้เป็นนักศึกษาของสถาบันแห่งนี้			
70	สอบเข้าศึกษาต่อได้ง่าย			
71	ความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของสถาบัน			
72	สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับสาขาที่สำเร็จในระดับปริญญาตรี			
73	สาขาวิชาที่เปิดสอนไม่เปิดสอนในสถาบันอื่น			
74	สาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นสาขาที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการ			
75	มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการศึกษา			
76	สาขาวิชาที่เปิดสอนมีประโยชน์ต่องานที่จะทำหรือกำลังทำอยู่			
77	สาขาวิชาที่เลือกเรียนจบได้ง่ายกว่าที่อื่น			
78	มีความพร้อมในการจัดการศึกษา เช่น จำนวนและคุณภาพของอาจารย์			
79	เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง			
80	เป็นสถาบันที่มีส่วนช่วยในการสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคม			

ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับของแรงจูงใจ		
		มาก	ปาน กลาง	น้อย
81	ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ยอมรับของวงการศึกษา			
82	ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากใครเลย			
83	หน่วยงานที่สังกัดต้องการให้ศึกษาต่อ			
84	ต้องการเรียนตามญาติพี่น้อง			
85	มีความนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลบางคนประกอบอาชีพใน สาขาที่เลือกเรียน			
86	เพื่อนร่วมงานสนับสนุนและชักชวนให้มาศึกษาต่อ			
87	พ่อแม่สนับสนุนให้มาศึกษาต่อ			
88	เข้าศึกษาต่อเพราะตนเองสอบเข้ามาได้โดยบังเอิญ			
89	ผู้อุปการะทางด้านการเงินที่ไม่ใช่บิดามารดาเป็นผู้ต้องการให้ศึกษาต่อ			
90	สอบชิงทุนของหน่วยงานที่สังกัดอยู่ได้			
91	เรียนตามเพื่อน ๆ			
92	อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อวงการศึกษาของประเทศ			
93	อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญทางการศึกษา			
94	อาจารย์ที่เคยสอนในระดับปริญญาตรีแนะนำให้มาศึกษาต่อ			
95	อาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกภาพและอัธยาศัยดี			
96	อาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนดี			
97	เพราะคนส่วนมากเลือกอาชีพนี้			
98	ญาติพี่น้องสนับสนุนให้ศึกษาต่อ			
99	เพราะต้องการให้เป็นแบบอย่างแก่ญาติพี่น้อง			
100	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ศึกษาต่อ			

ตาราง ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าอำนาจจำแนก t รายข้อ ของแต่ละตัวแปร

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	t	หมายเหตุ	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	t	หมายเหตุ
1	1.1000	0.3010	5.5716	คัดลอกไว้	26	1.6067	0.6440	9.2012	คัดลอกไว้
2	1.1133	0.3181	2.8118	คัดลอกไว้	27	1.8733	0.6980	10.8920	คัดลอกไว้
3	1.1600	0.4190	1.8678	คัดลอกไว้	28	1.4733	0.5640	8.9205	คัดลอกไว้
4	1.3933	0.5296	3.5889	คัดลอกไว้	29	1.2133	0.5692	9.2318	คัดลอกไว้
5	1.9000	0.6731	11.1288	คัดลอกไว้	30	2.6333	0.6697	9.1820	คัดลอกไว้
6	1.4800	0.6269	9.0033	คัดลอกไว้	31	1.8467	0.6629	10.6255	คัดลอกไว้
7	1.4600	0.6090	8.9957	คัดลอกไว้	32	2.5133	0.7022	9.2347	คัดลอกไว้
8	1.9600	0.7762	11.5232	คัดลอกไว้	33	2.0400	0.6744	11.2732	คัดลอกไว้
9	1.7133	0.7173	9.8196	คัดลอกไว้	34	1.7600	0.7298	10.1110	คัดลอกไว้
10	1.2933	0.4853	9.6760	คัดลอกไว้	35	1.8400	0.6764	10.5787	คัดลอกไว้
11	1.2200	0.4759	7.7527	คัดลอกไว้	36	1.6800	0.6484	9.4836	คัดลอกไว้
12	1.1267	0.3337	2.3453	คัดลอกไว้	37	1.4867	0.5645	8.9126	คัดลอกไว้
13	1.6067	0.6745	9.2824	คัดลอกไว้	38	1.7467	0.6969	9.9466	คัดลอกไว้
14	2.3133	0.7431	9.7796	คัดลอกไว้	39	1.8600	0.6954	10.7720	คัดลอกไว้
15	1.4733	0.5873	8.9473	คัดลอกไว้	40	1.5733	0.6382	9.1096	คัดลอกไว้
16	1.6533	0.6449	9.3617	คัดลอกไว้	41	1.3933	0.5781	9.0897	คัดลอกไว้
17	1.5533	0.5855	8.9748	คัดลอกไว้	42	1.8000	0.7597	10.4489	คัดลอกไว้
18	1.4800	0.6100	8.9809	คัดลอกไว้	43	1.5400	0.6090	8.9957	คัดลอกไว้
19	1.8800	0.6748	10.9351	คัดลอกไว้	44	1.6867	0.7248	9.7180	คัดลอกไว้
20	1.4467	0.6609	9.1351	คัดลอกไว้	45	1.5600	0.6901	9.2346	คัดลอกไว้
21	1.7000	0.6212	9.5389	คัดลอกไว้	46	1.6733	0.7094	9.6138	คัดลอกไว้
22	1.6067	0.6009	9.1169	คัดลอกไว้	47	1.8600	0.8357	10.7027	คัดลอกไว้
23	1.6210	0.6311	9.2121	คัดลอกไว้	48	1.3133	0.5068	9.4861	คัดลอกไว้
24	1.6267	0.6190	9.2116	คัดลอกไว้	49	1.4267	0.6059	9.0417	คัดลอกไว้
25	1.8400	0.6862	10.5905	คัดลอกไว้	50	1.5733	0.6690	9.1916	คัดลอกไว้

ตาราง (ต่อ)

ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	t	หมายเหตุ	ข้อ ที่	$\bar{X}$	S.D.	t	หมายเหตุ
51	1.7837	0.7649	10.3779	คัดลอกไว้	76	1.6800	0.6787	9.5544	คัดลอกไว้
52	1.6867	0.6965	9.6313	คัดลอกไว้	77	1.7133	0.6789	9.7163	คัดลอกไว้
53	1.4467	0.6080	9.0105	คัดลอกไว้	78	1.7933	0.6785	10.2164	คัดลอกไว้
54	1.8067	0.7300	10.4146	คัดลอกไว้	79	2.0467	0.6167	10.3337	คัดลอกไว้
55	1.6467	0.7155	9.5318	คัดลอกไว้	80	1.8533	0.5721	10.1622	คัดลอกไว้
56	1.4400	0.6396	9.0897	คัดลอกไว้	81	1.3600	0.4816	9.2860	คัดลอกไว้
57	1.7333	0.7743	10.1075	คัดลอกไว้	82	1.5467	0.6511	9.1009	คัดลอกไว้
58	2.2933	0.7193	9.7923	คัดลอกไว้	83	2.4933	0.6829	9.1682	คัดลอกไว้
59	2.0467	0.6984	11.6862	คัดลอกไว้	84	2.6533	0.5906	9.2759	คัดลอกไว้
60	2.0067	0.7463	11.9848	คัดลอกไว้	85	2.2267	0.7341	10.2041	คัดลอกไว้
61	1.5267	0.6922	9.2066	คัดลอกไว้	86	2.4533	0.7561	9.4636	คัดลอกไว้
62	2.1133	0.7376	11.0651	คัดลอกไว้	87	1.9133	0.7937	11.2691	คัดลอกไว้
63	2.2200	0.6743	10.1142	คัดลอกไว้	88	2.4667	0.6622	9.1172	คัดลอกไว้
64	1.9533	0.6588	11.0310	คัดลอกไว้	89	2.5267	0.7481	9.4153	คัดลอกไว้
65	1.5733	0.6690	9.1916	คัดลอกไว้	90	2.7867	0.4995	7.1626	คัดลอกไว้
66	2.1467	0.8544	10.4685	คัดลอกไว้	91	2.7000	0.5526	9.1045	คัดลอกไว้
67	2.0733	0.6961	11.4036	คัดลอกไว้	92	1.9000	0.7118	11.1521	คัดลอกไว้
68	2.2733	0.5664	9.6723	คัดลอกไว้	93	1.6667	0.7204	9.6222	คัดลอกไว้
69	1.9333	0.6203	10.4540	คัดลอกไว้	94	2.6000	0.6239	9.1392	คัดลอกไว้
70	1.9600	0.5662	9.4782	คัดลอกไว้	95	1.6933	0.6849	9.6312	คัดลอกไว้
71	1.8533	0.5603	9.9771	คัดลอกไว้	96	1.7067	0.7004	9.7373	คัดลอกไว้
72	1.8000	0.8027	10.5856	คัดลอกไว้	97	2.3333	0.6722	9.4805	คัดลอกไว้
73	2.3867	0.7027	9.3872	คัดลอกไว้	98	2.1733	0.8172	10.8082	คัดลอกไว้
74	2.0467	0.6689	11.1987	คัดลอกไว้	99	2.1200	0.7936	11.1296	คัดลอกไว้

ภาคผนวก ข

จำนวนองค์ประกอบ ค่าความร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน
และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม

Final Statistics:

Variable	Communality *	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
Q1	.30269 *	1	22.80745	22.8	22.8
Q2	.30225 *	2	5.47393	5.5	28.3
Q3	.32647 *	3	4.59502	4.6	32.9
Q4	.34228 *	4	3.52235	3.5	36.4
Q5	.46508 *	5	2.48012	2.5	38.9
Q6	.51732 *	6	2.17567	2.2	41.1
Q7	.49642 *	7	1.82960	1.8	42.9
Q8	.51089 *	8	1.70627	1.7	44.6
Q9	.42484 *				
Q10	.35382 *				
Q11	.41090 *				
Q12	.31687 *				
Q13	.28495 *				
Q14	.30241 *				
Q15	.40365 *				
Q16	.39697 *				
Q17	.45515 *				
Q18	.38909 *				
Q19	.40460 *				
Q20	.38450 *				
Q21	.54599 *				
Q22	.52624 *				
Q23	.52586 *				
Q24	.38846 *				
Q25	.42054 *				
Q26	.38065 *				
Q27	.57336 *				
Q28	.45313 *				
Q29	.54600 *				
Q30	.47561 *				
Q31	.36729 *				
Q32	.48839 *				
Q33	.53083 *				
Q34	.51017 *				
Q35	.52168 *				
Q36	.52499 *				
Q37	.50158 *				
Q38	.52094 *				
Q39	.57206 *				
Q40	.46300 *				
Q41	.40179 *				
Q42	.58807 *				
Q43	.49719 *				
Q44	.65667 *				
Q45	.57431 *				
Q46	.51796 *				
Q47	.50660 *				
Q48	.52618 *				
Q49	.46494 *				
Q50	.43646 *				
Q51	.46637 *				
Q52	.47834 *				
Q53	.50033 *				
Q54	.42210 *				
Q55	.49926 *				

Q56	.49526 *
Q57	.45359 *
Q58	.56168 *
Q59	.46480 *
Q60	.43491 *
Q61	.11961 *
Q62	.55803 *
Q63	.62902 *
Q64	.48450 *
Q65	.29451 *
Q66	.40806 *
Q67	.54837 *
Q68	.59403 *
Q69	.61340 *
Q70	.16278 *
Q71	.44286 *
Q72	.30337 *
Q73	.27782 *
Q74	.35113 *
Q75	.42265 *
Q76	.30245 *
Q77	.32360 *
Q78	.51667 *
Q79	.59744 *
Q80	.54224 *
Q81	.39979 *
Q82	.11943 *
Q83	.49034 *
Q84	.48487 *
Q85	.33268 *
Q86	.46848 *
Q87	.30284 *
Q88	.34007 *
Q89	.35077 *
Q90	.50137 *
Q91	.42410 *
Q92	.54276 *
Q93	.61669 *
Q94	.44562 *
Q95	.56202 *
Q96	.58361 *
Q97	.42880 *
Q98	.33317 *
Q99	.34462 *
Q100	.45113 *

Variable	Communality *	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
	*				
Q1	.36293 *	1	20.59485	20.6	20.6
Q2	.35760 *	2	6.05131	6.1	26.6
Q3	.45349 *	3	4.86016	4.9	31.5
Q4	.38702 *	4	4.18641	4.2	35.7
Q5	.49361 *	5	2.74304	2.7	38.4
Q6	.53448 *	6	2.47108	2.5	40.9
Q7	.50366 *	7	1.96042	2.0	42.9
Q8	.52976 *	8	1.83973	1.8	44.7
Q9	.45488 *				
Q10	.38906 *				
Q11	.32043 *				
Q12	.33312 *				
Q13	.25554 *				
Q14	.25603 *				
Q15	.39743 *				
Q16	.38298 *				
Q17	.44634 *				
Q18	.41542 *				
Q19	.37463 *				
Q20	.41936 *				
Q21	.57720 *				
Q22	.55949 *				
Q23	.55276 *				
Q24	.43473 *				
Q25	.41444 *				
Q26	.33345 *				
Q27	.55635 *				
Q28	.45889 *				
Q29	.50840 *				
Q30	.47254 *				
Q31	.34365 *				
Q32	.52078 *				

Q33	.48756 *
Q34	.49666 *
Q35	.51984 *
Q36	.50223 *
Q37	.53571 *
Q38	.49287 *
Q39	.55728 *
Q40	.42684 *
Q41	.41714 *
Q42	.56399 *
Q43	.49465 *
Q44	.64393 *
Q45	.56926 *
Q46	.53717 *
Q47	.49360 *
Q48	.49624 *
Q49	.44860 *
Q50	.41485 *
Q51	.47026 *
Q52	.48616 *
Q53	.48878 *
Q54	.49937 *
Q55	.52018 *
Q56	.45608 *
Q57	.44499 *
Q58	.55129 *
Q59	.48395 *
Q60	.41274 *
Q61	.10541 *
Q62	.54386 *
Q63	.62893 *
Q64	.52617 *
Q65	.28320 *
Q66	.47033 *

Q67	.58189 *
Q68	.61499 *
Q69	.56505 *
Q70	.17305 *
Q71	.41203 *
Q72	.31201 *
Q73	.25720 *
Q74	.32281 *
Q75	.42250 *
Q76	.38232 *
Q77	.39254 *
Q78	.49865 *
Q79	.59991 *
Q80	.59027 *
Q81	.37944 *
Q82	.11748 *
Q83	.42416 *
Q84	.49621 *
Q85	.31877 *
Q86	.46010 *
Q87	.31438 *
Q88	.36062 *
Q89	.35187 *
Q90	.52220 *
Q91	.46386 *
Q92	.50881 *
Q93	.58970 *
Q94	.41844 *
Q95	.50569 *
Q96	.56087 *
Q97	.40805 *
Q98	.36304 *
Q99	.31353 *
Q100	.43404 *

Variable	Communality *	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
	*				
Q1	.28655 *	1	25.21954	25.2	25.2
Q2	.33103 *	2	5.00100	5.0	30.2
Q3	.25590 *	3	4.39629	4.4	34.6
Q4	.38803 *	4	3.21786	3.2	37.8
Q5	.50845 *	5	2.51604	2.5	40.4
Q6	.51880 *	6	2.03875	2.0	42.4
Q7	.49284 *	7	1.93567	1.9	44.3
Q8	.49286 *	8	1.76571	1.8	46.1
Q9	.43856 *				
Q10	.57004 *				
Q11	.50272 *				
Q12	.37015 *				
Q13	.35023 *				
Q14	.32907 *				
Q15	.45781 *				
Q16	.44489 *				
Q17	.46371 *				
Q18	.40738 *				
Q19	.41924 *				
Q20	.40004 *				
Q21	.55366 *				
Q22	.54272 *				
Q23	.54551 *				
Q24	.37099 *				
Q25	.44706 *				
Q26	.43606 *				
Q27	.59888 *				
Q28	.44791 *				
Q29	.54852 *				
Q30	.41172 *				
Q31	.37702 *				
Q32	.46472 *				
Q33	.57684 *				

Q34	.53173 *
Q35	.51983 *
Q36	.52099 *
Q37	.40502 *
Q38	.51622 *
Q39	.57651 *
Q40	.46286 *
Q41	.42335 *
Q42 *	.57864 *
Q43	.52475 *
Q44	.68964 *
Q45	.59783 *
Q46	.52132 *
Q47	.51742 *
Q48	.56119 *
Q49	.49967 *
Q50	.44000 *
Q51	.43391 *
Q52	.46854 *
Q53	.52348 *
Q54	.38144 *
Q55	.48167 *
Q56	.55016 *
Q57	.47396 *
Q58	.56414 *
Q59	.47884 *
Q60	.43580 *
Q61	.13631 *
Q62	.57411 *
Q63	.62949 *
Q64	.46363 *
Q65	.32913 *
Q66	.36839 *
Q67	.52752 *

Q68	.58191 *
Q69	.66648 *
Q70	.19974 *
Q71	.48913 *
Q72	.29490 *
Q73	.32975 *
Q74	.38395 *
Q75	.45585 *
Q76	.33016 *
Q77	.28195 *
Q78	.52410 *
Q79	.60372 *
Q80	.53121 *
Q81	.36995 *
Q82	.10104 *
Q83	.57631 *
Q84	.45522 *
Q85	.36419 *
Q86	.48976 *
Q87	.42008 *
Q88	.32782 *
Q89	.40317 *
Q90	.56722 *
Q91	.40141 *
Q92	.57291 *
Q93	.60850 *
Q94	.47027 *
Q95	.58307 *
Q96	.60726 *
Q97	.47173 *
Q98	.47802 *
Q99	.45897 *
Q100	.43370 *

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รศ. นิภา ศรีไพโรจน์

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผศ. เขาวนา ชวลิตดำรง

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์ระวีวรรณ พันธุ์พานิช

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

อาจารย์กันทิมา ปลื้มใจ

หัวหน้าแผนกแนะแนว คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสยาม

อาจารย์พงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒนะ

หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยา คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสยาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางชนิดา เพชรทองคำ
เกิดวัน เดือน ปีที่เกิด	22 กรกฎาคม 2498
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	51/991 หมู่บ้านการเคหะนครปฐม ตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม 73120
สถานที่ทำงาน	ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2522	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยครูสวนดุสิต
พ.ศ. 2537	พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์) วิชาเอกสถิติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)
พ.ศ. 2542	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
ของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ชนิดา เพชรทองคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2542

11

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,500 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่สร้างขึ้นตามแบบมาตราจัดอันดับ (Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจเป็น 3 ระดับ นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 3 ครั้ง ทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดแรงจูงใจเป็นรายข้อ และคัดเลือกแบบสอบถามได้จำนวน 100 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก t ตั้งแต่ 1.8678 ถึง 11.9848 ทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแรงจูงใจ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9964 ทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชน ในการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งนี้ ได้ใช้การสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ และหมุนแกนแบบอโรคอนอล โดยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method)

ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะพิจารณาโดยรวมหรือจำแนกตามเพศ มีองค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท 7 องค์ประกอบ คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านสังคม ด้านอาชีพ ด้านสถาบัน ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม และ ด้านคุณภาพของอาจารย์ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ค่าความร่วมกันของตัวแปรตั้งแต่ 0.11943 ถึง 0.65667 มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 44.6 % ส่วนในการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชาย ได้ค่าความร่วมกันของตัวแปรตั้งแต่ 0.10541 ถึง 0.64393 มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 44.7% และในการวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาหญิง ได้ค่าความร่วมกันของตัวแปรตั้งแต่ 0.10104 ถึง 0.68964 มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 46.1%

FACTOR ANALYSIS OF MOTIVATION TO STUDY IN MASTER DEGREE OF STUDENTS
IN PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BANGKOK.

AN ABSTRACT
BY
CHANIDA PHETHONGKHAM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
May 1999

The purpose of this study was to analysis factors of Motivation to Study in Master Degree of Students in Private Higher Education Institutions Bangkok. Samples of 1500 students in second semester of the 1998 academic year of University under the Department of University in Bangkok. By Simple random sampling technique.

The test used was constructed in a 3 point scale with the total of 100 items. It was administered 3 times. The first testing was to examine the discrimination power of the item using t -test ranged from 1.8678 to 11.9848. The second Reliability of the test was calculated by Alpha Coefficient was 0.9964. The third testing was to factor analysis of Motivation to Study in Master Degree of Students. Principal component factoring technique was used to extract the initial factor and rotated by varimax method.

The result of the study revealed that factors contributing to Motivation to Study in Master Degree of Students consisted of 7 factors in all groups of the subjects. They were : Self – Development , Social , Vocational , Institution , Closed – persons desirable, Social adaptive and Teachers qualification , for the whole group of the students the communality of variables ranged from 0.11943 to 0.65667 with total variance of 44.6%. For male students, the communality of variables ranged from 0.10541 to 0.64393 with total variance of 44.7%. For female students, the communality of variables ranged from 0.10104 to 0.68964 with total variance of 46.1%.